

KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET I OSLO
FORNMINNESEKSJONEN
Postboks 6762.
St. Olavs Plass
0130 Oslo

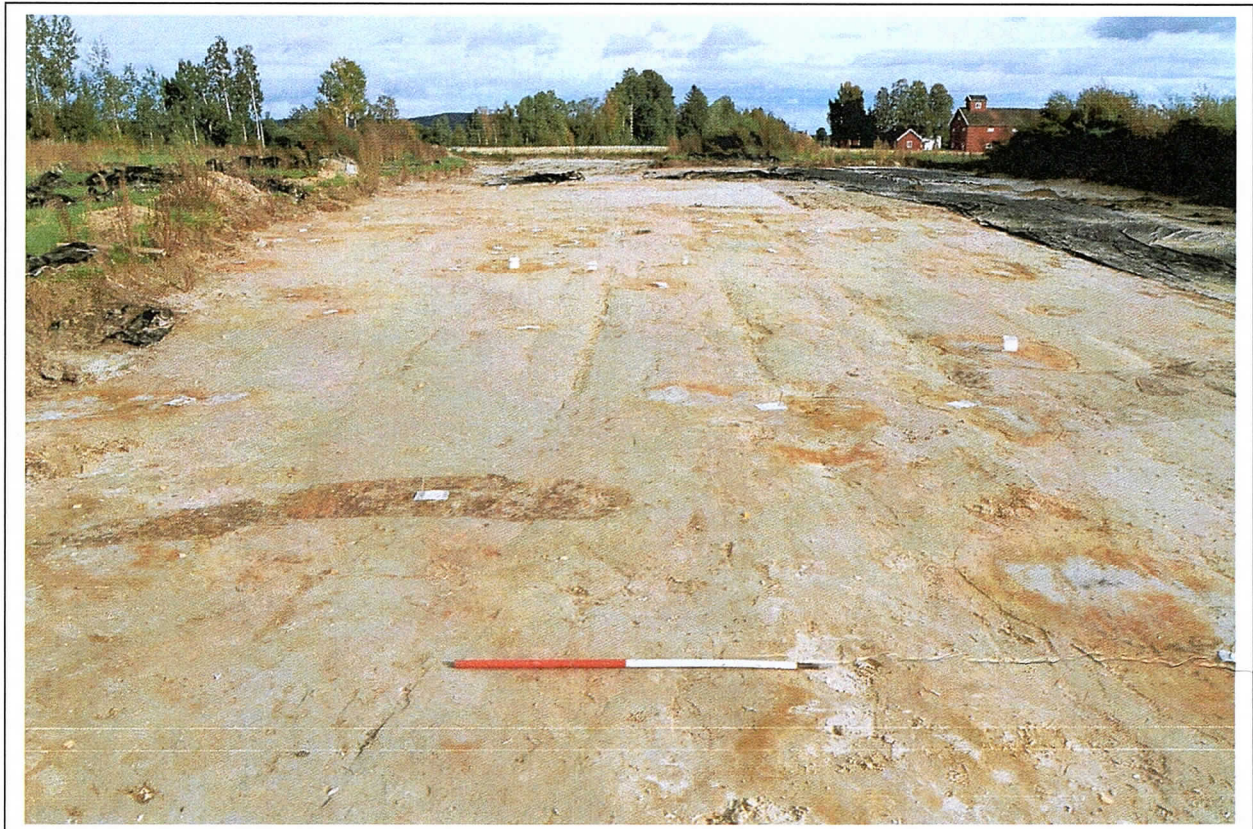
RAPPORT

ARKEOLOGISK UTGRAVNING

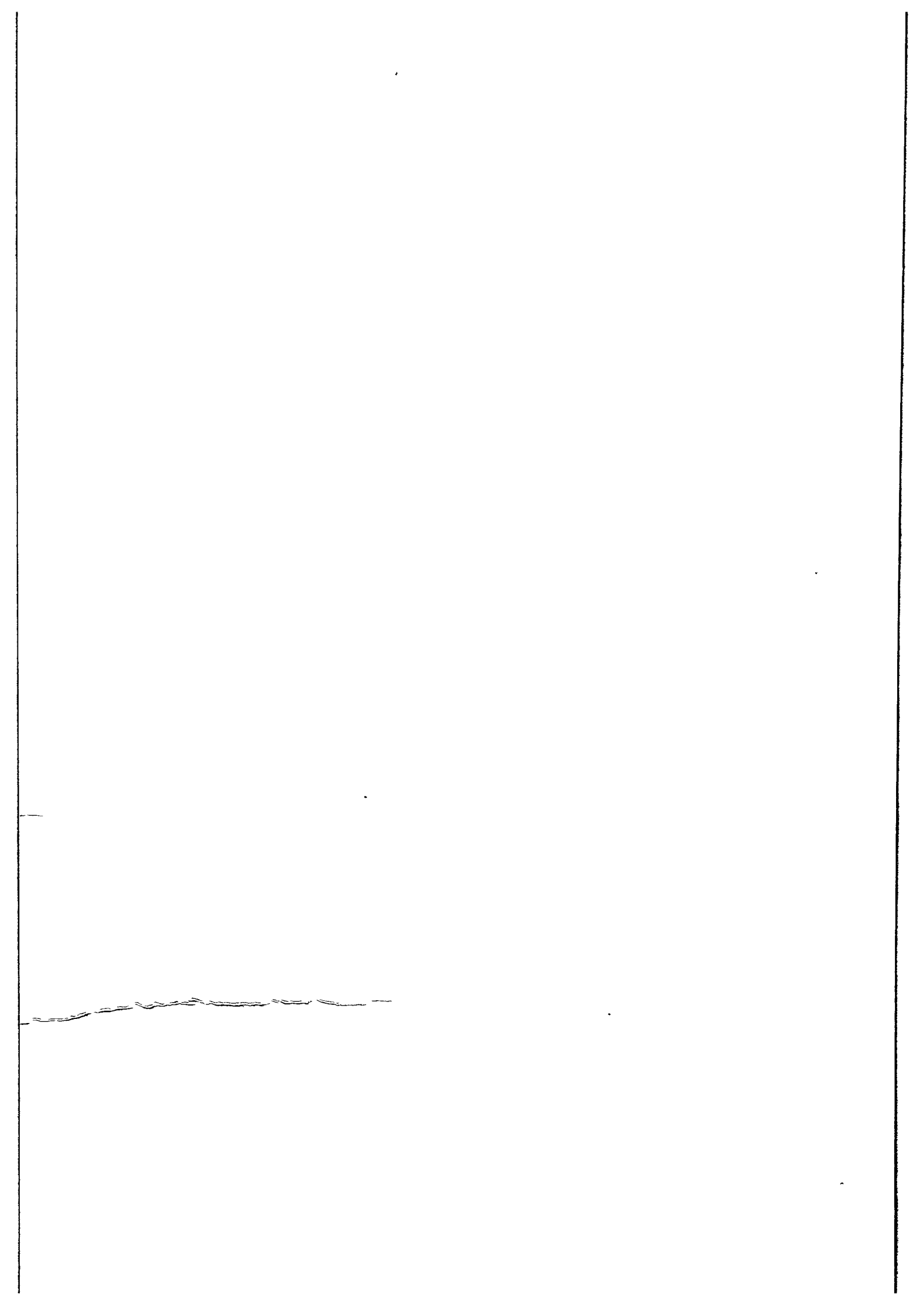
Boplassfunn

Moen 49/1,
Sør-Odal, Hedmark

Charlotte Melsom /
Inger Marie Berg-Hansen

Oslo 2005/2007

**KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET
I OSLO**

Gårds-/ bruksnavn Moen	G.nr./ b.nr. 49/1
Kommune Sør-Odal	Fylke Hedmark
Saksnavn Hovedledningsanlegg Sander-Skarnes, området Mangåa-Moen	Kulturminnetype Bosetningsspor
Saksnummer (arkivnr. Kulturhistorisk museum) 05/5117 04/3460	Tiltakskode/ prosjektkode 759035
Eier/ bruker, adresse	Tiltakshaver Sør-Odal kommune
Tidsrom for utgravning 23.09.-6.10. 2004	M 711-kart/ UTM-koordinater/ Kartdatum 2015 III / PM5581 /-
ØK-kart CX 053-5-4	ØK-koordinater NGO 1948 Gauss-K. Akse 3: n: 249698, ø:57973
A-nr. 2004/210	C-nr. C53749
ID-nr (Askeladden) 88254	Negativnr. (UKM) Cf.29405-29411
Rapport ved: Charlotte Melsom	Dato: 11.02. 2005
Saksbehandler: Inger Marie Berg-Hansen	Prosjektleder: Inger Marie Berg-Hansen

SAMMENDRAG

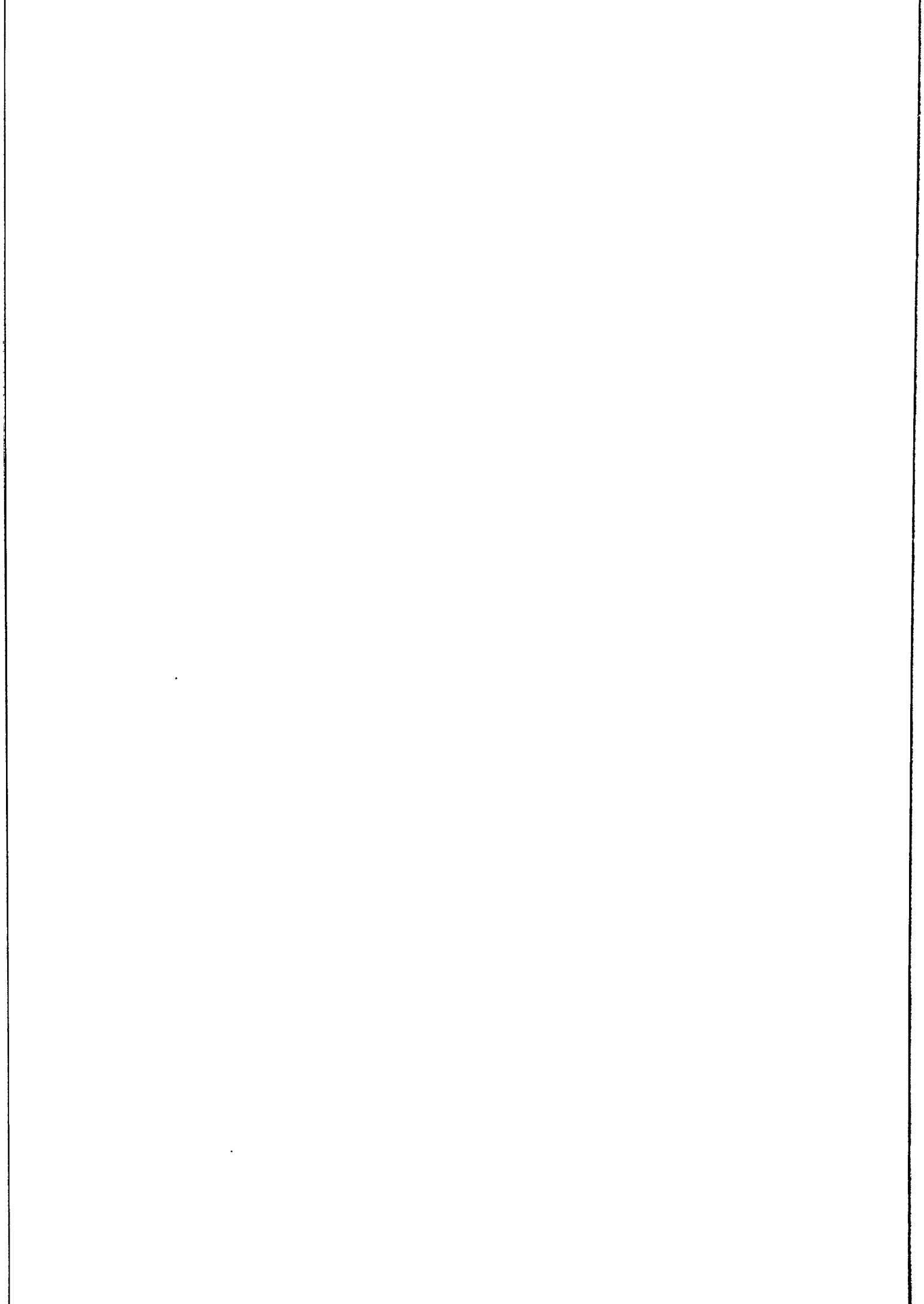
I forbindelse med ny hovedvannledning mellom Sander og Skarnes i Sør-Odal kommune, gjennomførte Kulturhistorisk Museum en arkeologisk utgravning på gården Moen 49/1 i perioden 23.09.-06.10. 2004. Om lag 1000 kvm ble undersøkt. Utgravningsområdet besto av et flatt parti dyrket mark, på sørsiden av Glomma. Undergrunnen besto av fin, gul sand. Utgravningen ble gjennomført ved hjelp av flateavdekking, hvor pløyelaget ble fjernet med gravemaskin, med påfølgende rensing for hånd med krafse og graveskje. Utgravningsområdet ligger i et område som i dag brukes til produksjon av ferdigplen. Denne dyrkningsformen innebærer at pløyelagets tykkelse reduseres med 5 cm ved hver innhøsting, og at pløgen kommer i kontakt med de forhistoriske nedgravningene. Alle strukturene bar tydelig preg av dette. Det ble gravd ut totalt 49 nedgravninger under utgravningen. 39 av dem viste seg å være forhistoriske strukturer. Deriblant et kokegropfelt med i alt 13 kokegroper i feltets østlige del, 24 groper med uviss funksjon i feltets nordvestlige del, og i tillegg to ildsteder. Det var ikke mulig å fastslå hva gropene representerte, utover at de er intensjonelt gravde. Det ble funnet et skår (C 53749/1) fra forhistorisk leirkar i en av disse gropene. I tillegg ble det funnet en del små fragmenter brent bein i en av kokegropene.

Kokegropene som ble datert, i alt fem stk., er alle anlagt i romertid-folkevandringstid. Et ildsted er datert til vikingtid. En grop er datert til før-romersk jernalder, en annen til steinalder, og en rot er datert til før-romersk jernalder. NTNU-lab.nr: DF3899, T18064 – 18067, Tua-5651 – 5655.

INNHOLD

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN	2
2. DELTAGERE, TIDSROM	2
3. FORMIDLING	3
4. LANDSKAPET - FUNN OG FORNMINNER	3
5. UTGRAVNINGEN	3
5.1 Problemstillinger – prioriteringer	3
5.2 Utgravningsmetode	4
5.3 Utgravningens forløp	4
5.4 Kildekritiske forhold	5
5.5 Utgravningen	6
5.5.1 Funnmateriale	7
5.5.2 Strukturer	7
5.5.3 Datering	13
5.5.4 Naturvitenskapelige prøver	13
5.6 Vurdering av utgravningsresultatene, tolkning og diskusjon.	13
6. KONKLUSJON	15
7. LITTERATUR	15
8. VEDLEGG	16
8.1. Strukturliste	16
8.2. Funn og prøver	19
8.3. Tegninger	21
8.5. Fotoliste	21
6. Analyser	26
8.7. Kart	26

RAPPORT FRA ARKEOLOGISK UTGRAVNING

MOEN, 49/1, SØR-ODAL, HEDMARK

CHARLOTTE MELSOM

1. Bakgrunn for undersøkelsen

I forbindelse med ny hovedvannledning mellom Sander og Skarnes i Sør-Odal kommune foretok Hedmark fylkeskommune registreringer i området i mai 2004.

Under registreringene, som besto av maskinell søkesjakt, ble det påtruffet et område med automatisk freda kulturminner med mer enn 130 nedgravninger, derav flere kokegroper, stolpehull og ildsteder. Kulturminnene lå konsentrert i et område på om lag 1000 kvm, på gården Moen 49/1. De fleste strukturene lå i eller omkring vannledningstraseen og traseen for ny Rv 175. I tillegg ble det funnet noen i en sjakt 8 lenger sør. I tillegg ble det funnet en esse i vannledningstraseen som lå vest for det omsøkte området. Den ble gravd ut av fylkeskommunen i forbindelse med registreringene, som ledd i forenklet saksbehandling.

Sør-Odal kommune søkte dispensasjon for tiltaket. Riksantikvaren ga dispensasjon fra kulturminneloven § 8,1 ledd, 20. august 2004.

Den arkeologiske undersøkelsen Kulturhistorisk museum gjennomførte omfattet kun områdene som ble berørt av tiltaket, dvs. områdene kalt A og B i fylkeskommunens registreringsrapport.

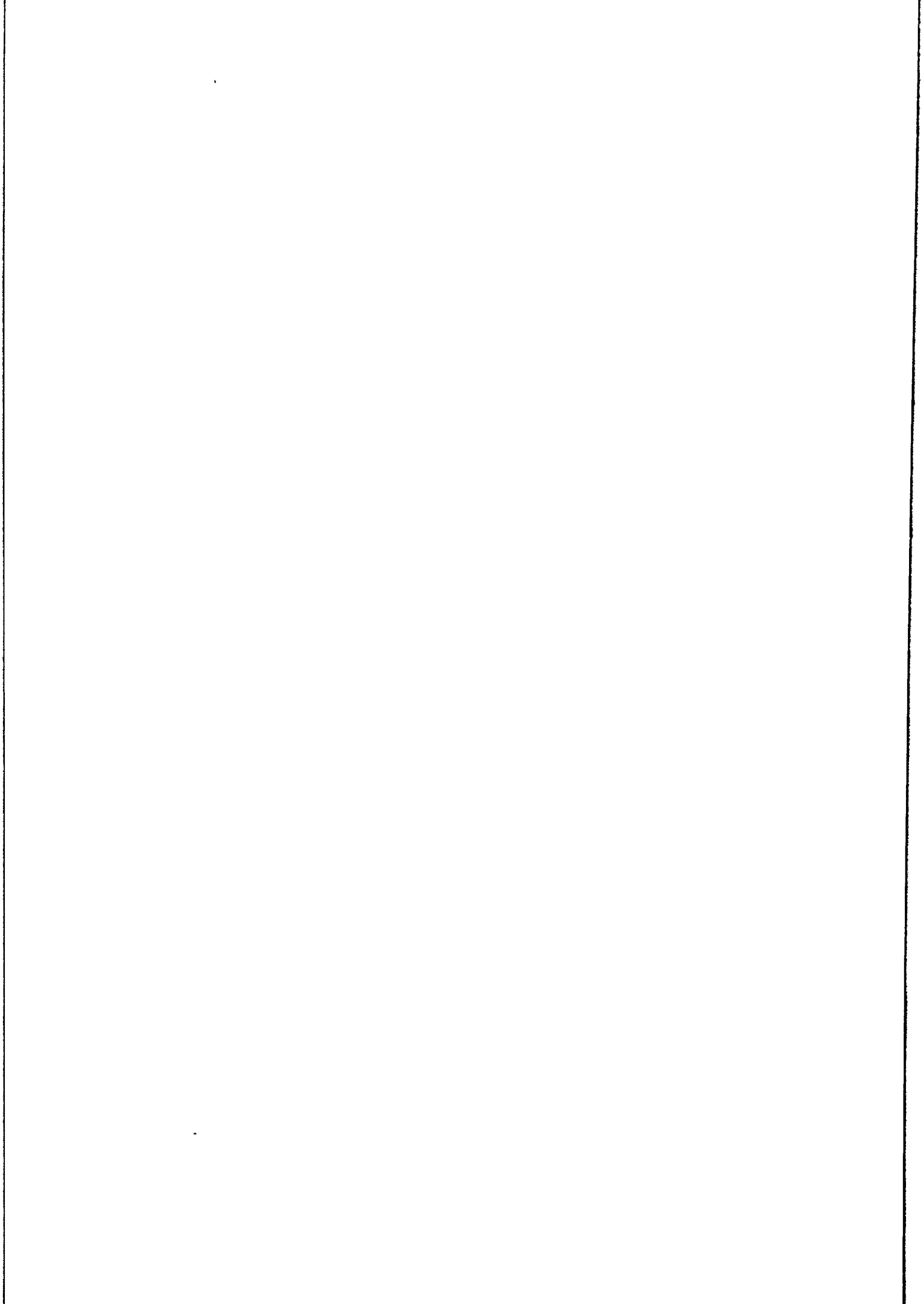
2. Deltagere, tidsrom

Utgravningen foregikk fra 23. september til 6. oktober 2004.

Navn	Stilling	Tidsrom	Antall dager
Charlotte Melsom	Feltleder	23.09-06.10. 2004	10
Maria W. Solem	Feltassistent	23.09-06.10. 2004	10

Mens undersøkelsen pågikk var prosjektleder Inger Marie Berg-Hansen på befaring på feltet 23.09 og 1.10. 2004. Øystein Lia, arkeolog ved Hedmark fylkeskommune, deltok på utgravningen i to dager med utgravning av strukturene innenfor traseen til

ny RV 175. Dokumentasjonen av disse strukturene er innlemmet som en del av denne rapporten. En representant fra Sør-Odal kommune foretok innmåling av fastpunkter på feltet 5.10. 2004.

3. Formidling

Det ble brukt en god del tid på å besvare spørsmål fra besøkende som nå og da kom innom feltet mens undersøkelsen pågikk. En 5.- klasse fra den lokale barneskolen skulle besøkt utgravningen, men det ble avlyst p.g.a. dårlig vær.

4. Landskapet - funn og fornminner

Undersøkellesområdet ligger i åpent landskap på sørsiden av Glomma på Mangåa i Sør-Odal kommune. Området, som ligger i dyrket mark, brukes til dyrkning av gressplen. Mot nord avgrenses boplassområdet av Rv 175 og Glomma. Mot sør lyktes det ikke fylkeskommunen å avgrense boplassområdet, selv om det ble sjaktet 30 meter sør for traseen. I utgravningsområdet besto undergrunnen av lys gul, fin sand med god drenering og som var lett å krafse i. Feltet var helt fritt for stein.

Flere av de berørte gårdene i området er nevnt i skriftlige middelalderkilder. Moen 49/1 er den som nevnes tidligst (Diplomatarium Norvegicum) (jf. O.Rygh i <http://77www.dokpro.uio.no>), allerede første gang som Mo i 1499 (DN. XIII 138). De øvrige gårdene i området (Krakerud, Hauggård og Mangbakken) nevnes først fra 1520 og senere. På andre siden av Glomma ligger prestegården Strøm (35/1) og Strøm kirke. Kirkestedet Strøm er fra middelalderen, og er viet til St. Olav. Rundt kirkestedet vitner gårdsnavn som Vinjar, Solheim, Strømstad og Lyngstad om bosetning fra jernalderen (Sandnes og Stemshaug 1980:211,290-91,343).

På gårdene rundt undersøkellesområdet har det også blitt registrert en del fornminner. Det er gjort observasjoner av skjørbrent stein og kull i åkeren på Moen (Myrheim 1997). Fra gnr. 46 kjennes to kullgroper (ID 010559 og ID 010560) ved Mangen (gnr 46/2) og på Strøm (gnr. 35/1) ligger det en gravhaug (ID 025856). Haugen ligger på den andre siden av Glomma, ca 550 m nordvest for funnområdet på Moen.

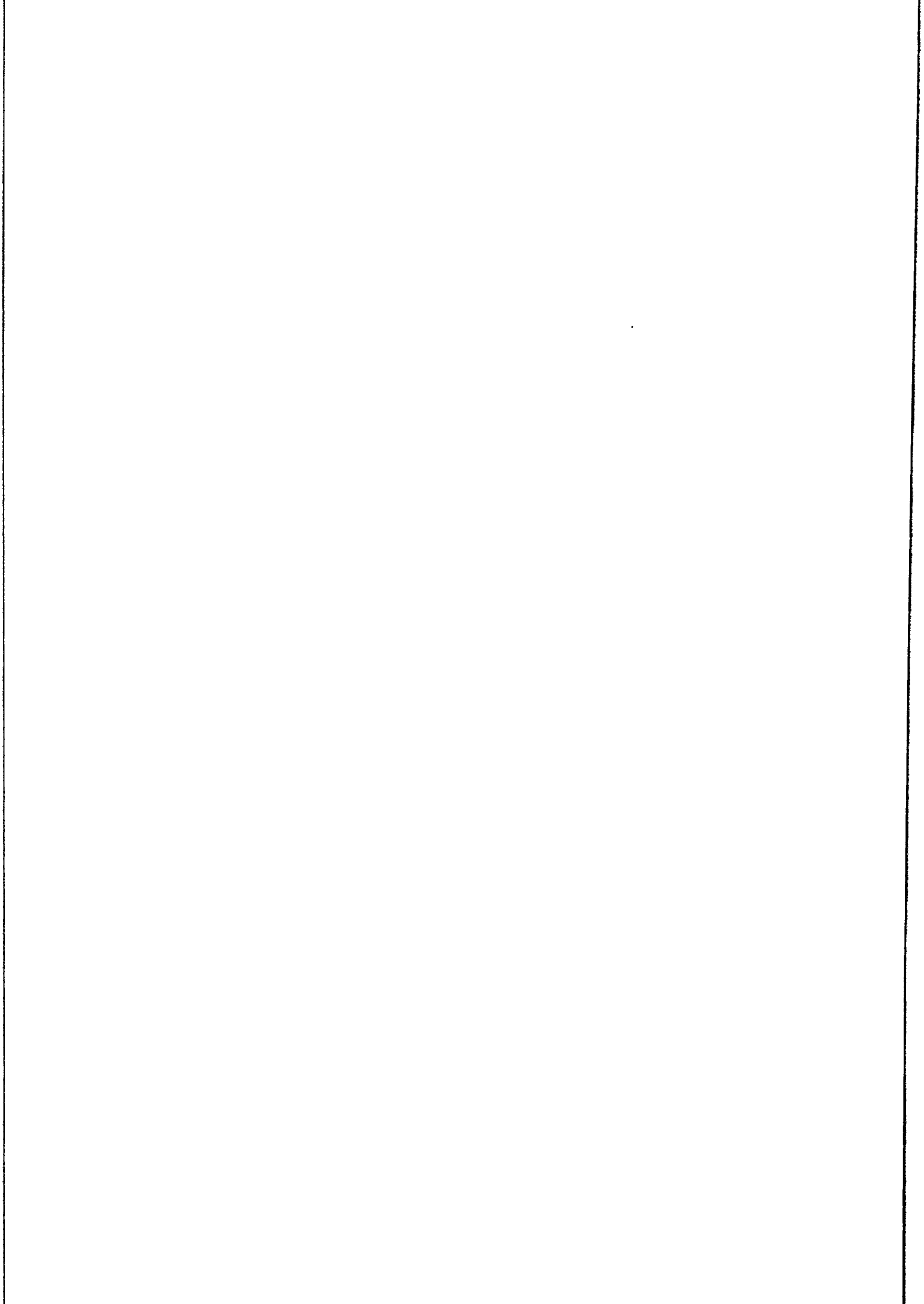
5. Utgravningen

5.1 Problemstillinger – prioriteringer

Før utgravningen tok til var det påvist omtrent 103 mulige stolpehull i planområdet. De ble antatt å være rester etter en eller flere bygninger. Viktige spørsmål knyttet til stolpehullene var på forhånd:

- Er det mulig å skille ut en eller flere bygninger?
- Event. bygningskonstruksjon, funksjon og innvendig organisering.
- Datering.

- Event. husenes relasjon til andre samtidige funn i nærheten.
- Organisering og bruk av området omkring huset.

Det var registrert flest stolpehull i feltets nordre og vestlige del. Det ble av den grunn prioritert å undersøke et stort antall nedgravninger i dette området (jf. prosjektplan).

Under registreringen ble det avdekket 22 mulige kokegroper. Kokegroper er et satsningsområde og et eget forskningstema ved Kulturhistorisk museum. Aktuell problemstillinger knyttet til kokegropene på Moen 49/1 var å dokumentere dem i plan og profil, og gjøre observasjoner angående form, størrelse og mengden skjorbrent stein. I tillegg er det en vesentlig problemstilling å forsøke å fastslå kokegropenes relasjon til de andre funnene på stedet, bl.a. gjennom å datere dem ved hjelp av C14- metoden.

I tillegg var det i registreringsrapporten nevnt et mindre antall "nedgravninger" med ukjente funksjoner. Det var også viktig å forsøke å kartlegge hva slags nedgravninger det dreide seg om, samt funksjon, alder og relasjon til de andre funnene på stedet.

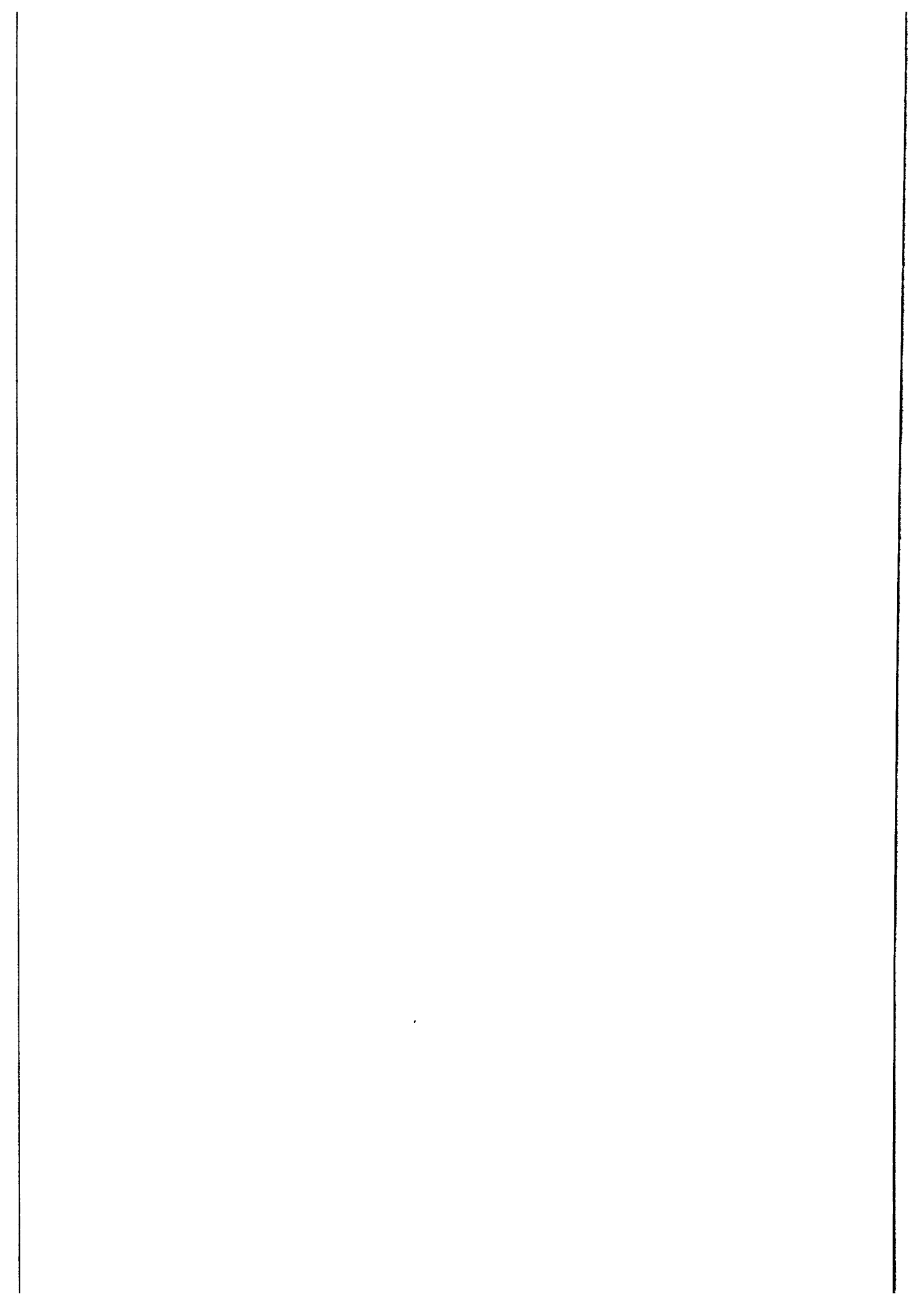
5.2 Utgravningsmetode

Pløyelaget ble avdekket av Hedmark fylkeskommune i forbindelse med registreringene. Med gravemaskin ble pløyelaget fjernet, slik at man kom ned til toppen av undergrunnen. Nedgravninger fra forhistorisk tid (automatisk fredete kulturminner) fremtrer oftest som mørke flekker i den lysere undergrunnen (jfr. Løken, Pilø & Hemdorff 1996). De avdekkede nedgravningene ble nummerert og rensket frem ved hjelp av krafse og graveskje. Deretter ble strukturene snittet ved at halvdelen ble gravd ut. Mengden skjorbrent stein i kokegropene ble målt i bøtter. Strukturene ble dokumentert ved foto og tegning i plan og profil. Hver enkelt struktur ble beskrevet på eget skjema. Det ble også utarbeidet en plantegning for hele utgravningsområdet. Plantegningen foreligger i 6 deler. Overlappende punkter er merket av med kryss som er tilfeldig nummererte og benevnt med P-nr. Det er målt inn 4 fastpunkter som er merket av med sorte rundinger på plantegningen.

5.3 Utgravningens forløp

Hedmark fylkeskommune dekket til hele undersøkelsesområdet med filtduk da registreringene ble avsluttet. Store mengder sand og jord ble kastet over dukens kanter og skjøter. I tillegg la det seg betydelige mengder flyvesand ovenpå filtduken i løpet av sommeren. Det ble brukt om lag 2 arbeidsdager på å fjerne all massen fra filtdukene. Deretter ble hele feltet manuelt rensket ved hjelp av krafse. Graveskje ble brukt til finrensing av de ulike nedgravningene. Hver nedgravning fylkeskommunen hadde registrert var markert med nummer. De ble fortløpende gitt nye nummer ettersom de ble fremrenset. Deretter ble det laget en plantegning av hele utgravningsfeltet. Pløyejorden som lå mellom vei- og vantraseen ble fjernet med gravemaskin. Under disse massene kom en lang og bred moderne grøft til syne.

Nedgravningene (49 stk) som ble snittet ble dokumentert ved hjelp av både fotografering, tegning og skriftelige beskrivelser. Videre ble det tatt ut trekullprøver fra et utvalg av de utgravde strukturene. Mengden skjørbrent stein i kokegropenes utgravde halvdel ble målt i bøtter. Det ble ikke tatt makrofossilprøver fra noen strukturer.

Ved hver dags slutt ble deler av feltet dekket til med presenning for å begrense forstyrrelser av regnskyll eller lignende, og for å bevare fuktigheten i undergrunnen. Dette gjorde det lettere å se strukturer nedgravd i lyse, tørre sandmasser.

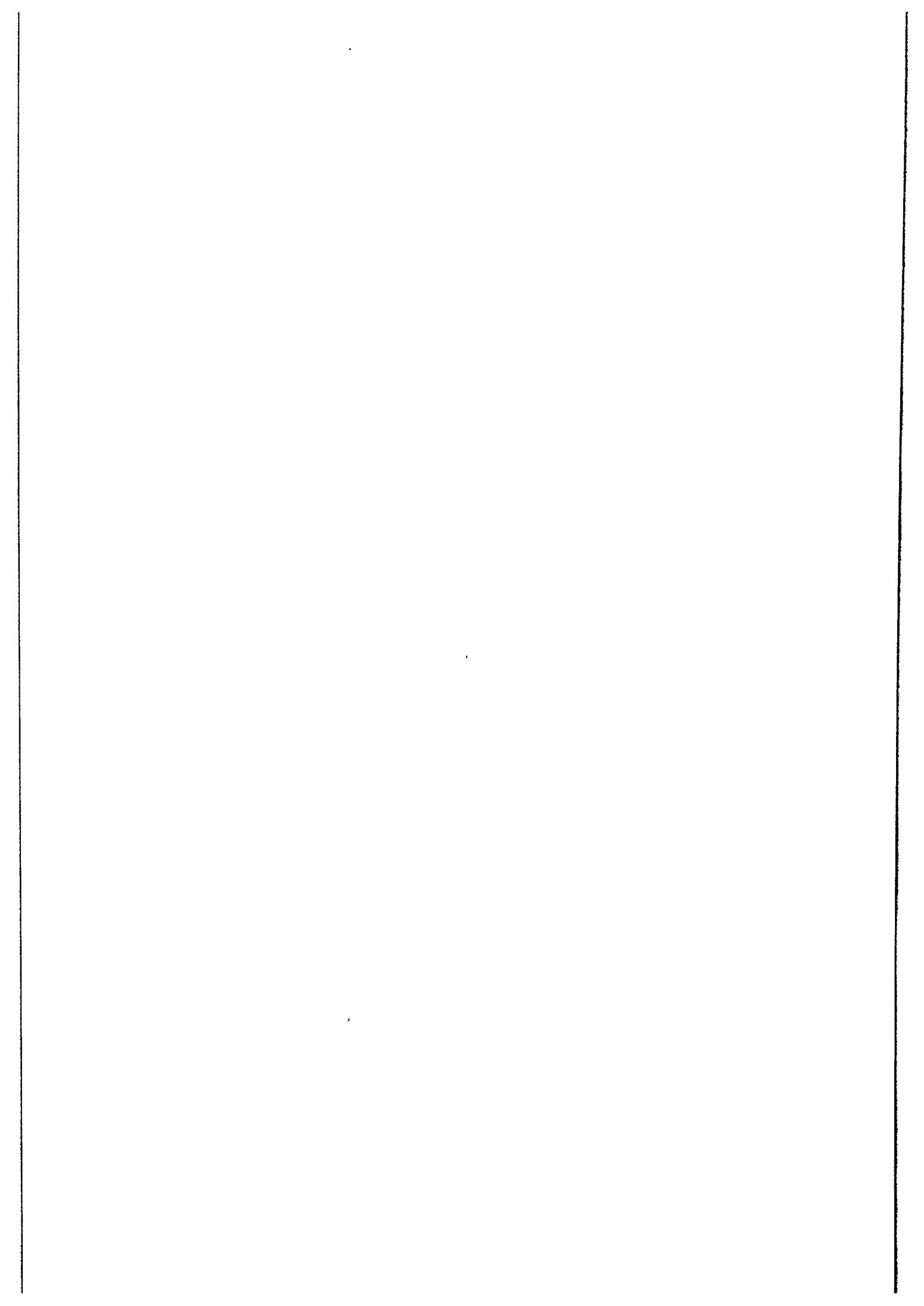
5.4 Kildekritiske forhold

Utgravningsområdet på Moen 49/1 ligger som nevnt i et område som i dag brukes til produksjon av ferdigplen. Gressfrø sås på lett steinfri sandjord, og produksjonstiden er vanligvis på to år. Plenen høstes med en spesiell maskin som reduserer pløyelagets tykkelse med ca 5 cm fra toppen. For å bøte på dette pløyer bonden ned i undergrunnen for å dra sand opp i pløyelaget. Slike dyrkningsforhold innebærer at plogen kommer i kontakt med de forhistoriske nedgravningene. Det var godt synlig at plogfurene gikk opptil 5-10 cm ned i undergrunnen. Bildet nedenfor viser hvor godt synlig plogfurene var på utgravningsfeltet.

Fig 1. Oversiktsbilde av feltet, mot øst.

Strukturene på Moen 49/1 var tydelig preget av den dyptgående pløying. Det var spesielt synlig på kokegropene. Alle strukturene var imidlertid meget grunne, enkelte ikke mer enn 4-5 cm dype. I mange tilfeller var de svært vanskelige å tolke.

Flyvesand var et tilbakevendende problem under utgravningen. Ved flere anledninger blåste det opp og hele feltet ble dermed dekket med sand. Dette forsinket arbeidet fordi strukturer måtte renses opp på nytt, og det virket inn på kvaliteten på dokumentasjonen. Det gikk særlig utover foto og tegning. Dette var noe fylkeskommunene også hadde erfart under forundersøkelsene (jf. registreringsrapporten)

Undergrunnsforholdene på feltet var stedvis svært kompliserte. Det forekom utvasknings- og anrikningslag i profilene som vanskeliggjorde avgrensning og tolkning av nedgravningene.

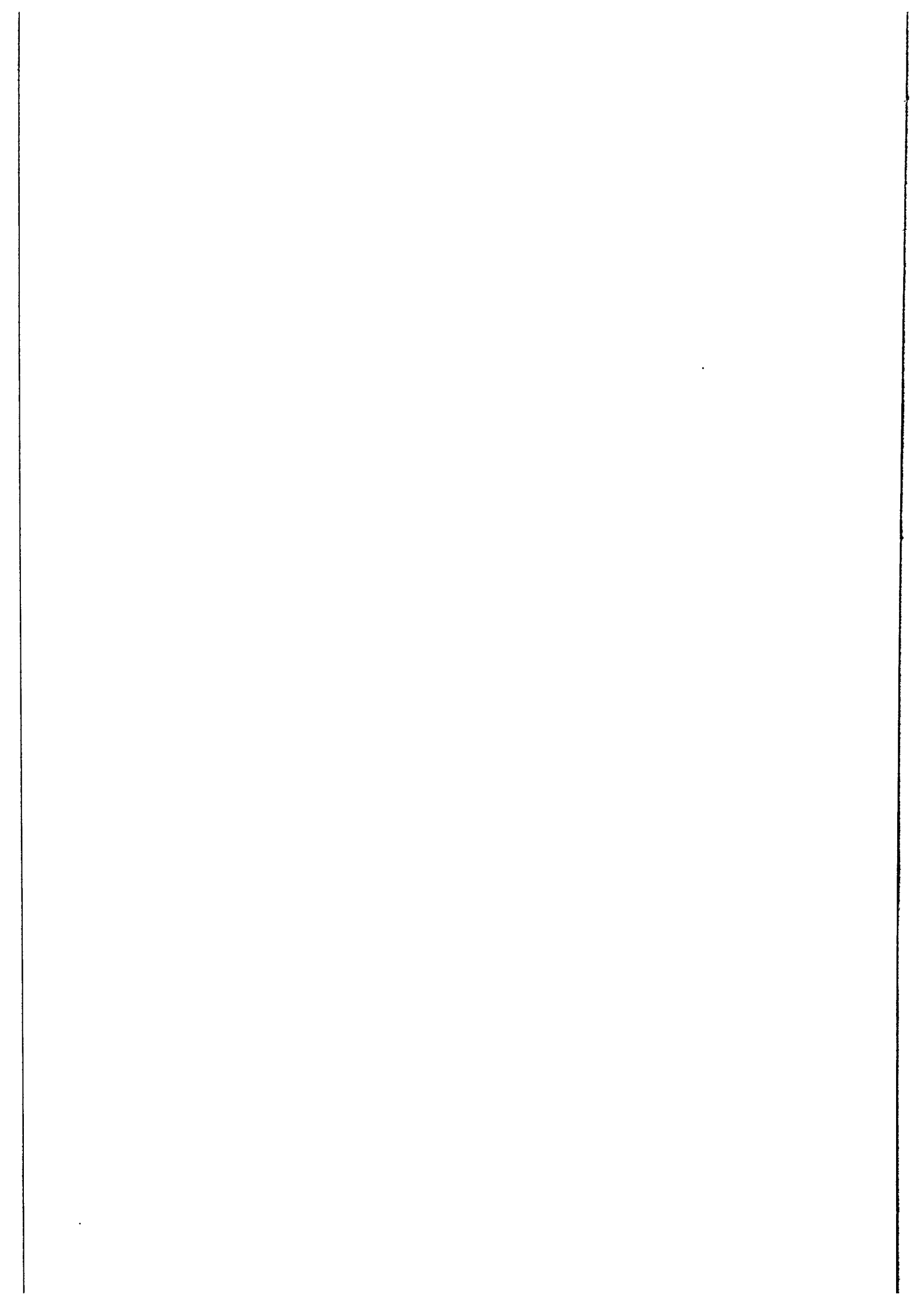
Fig. 2. Utvasknings- og anrikningslag i profil.

Brente røtter og rotvelter var andre fenomener som også bidro til at skillet mellom natur og kultur var vanskelig å utrede. Omtrent 10 av strukturene fylkeskommunen hadde registrert som mulige forhistoriske nedgravninger viste seg å være rester etter nedbrente trær.

Før Hedmark fylkeskommune kom til stedet hadde tiltakshaver allerede begynt å fjerne pløyejord øst i vannledningstraseen. Pløyejorden var fjernet grovere enn man gjør ved flateavdekking og enkelte steder var det gravd fordypninger i undergrunnen. Kokegropene hadde ikke blitt ødelagt som en følge av dette, men to av gropene var synlig skadet utover det som er normalt ved flateavdekking.

5.5 Utgravningen

Undergrunnen på feltet besto av lys gul sand det var relativt lett å se nedgravninger i. Det fantes ikke stein i pløyelaget eller i undergrunnen. Stein ble bare påtruffet i kokegropene. Pløyelaget som ble fjernet var ca. 30 cm dypt.

5.5.1 Funnmateriale

Det ble funnet et enkelt skår fra leirkar (C53749/1) under utgravningen. Funnet ble gjort under opprensning av grop S18. Randskåret, som stammer fra et kar av grov type med forhistorisk karakter (trolig bronsealder/jernalder), er ca 4 cm langt, 0,5 cm tykt, og uten ornamentikk. I tillegg ble det funnet ca 20 små fragmenter brent bein (C53749/2) i kokegrop S129.

5.5.2 Strukturer

Under utgravningen ble det påvist 158 mulige strukturer innbefattet de som var registrert fra før. Av disse ble 109 avskrevet etter opprensning eller snitting som resultat av moderne aktiviteter, røtter eller andre naturfenomener. Totalt ble det påvist 39 forhistoriske strukturer av ulike typer. Blant disse fantes det først og fremst groper med uviss funksjon (24 stk), kokegroper (13 stk) og ildsted (2 stk). Alle strukturene bærer preg av å være kraftig utvasket. Som plantegningen nedenfor viser lå gropene konsentrert i den nordvestre delen av område, mens kokegropene lå i den østlige delen.

Nedenfor følger en detaljert beskrivelse av hver enkelt struktur i plan og profil.

Kokegroper

I feltets østlige del lå en ansamling kokegroper, eller restene (bunner) av slike. Kokegropene var runde eller rundovale i formen. De hadde en diameter på mellom ca 80-140 cm, og de var mellom ca 12-30 cm dype. Av de 13 kokegropene som ble avdekket, ble 11 gravd ut.

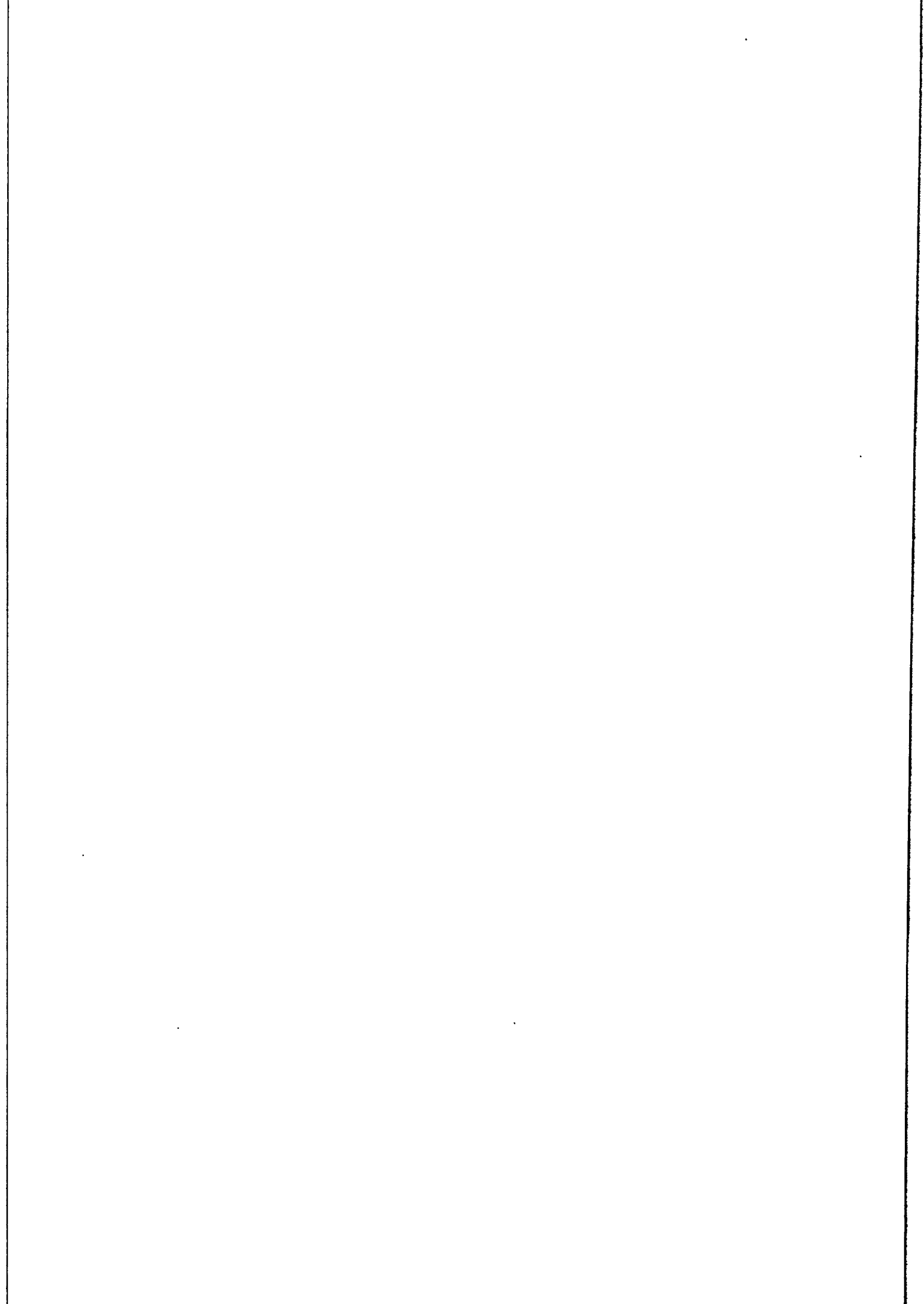
Kokegroper er et av de vanligst kulturminnene å finne i dyrket mark. Gropene består av et kullag og skjørbrent stein. De kan ha varierende størrelse, form og dybde. Kokegroper tolkes gjerne som spor etter matlaging, men de kan også ha hatt andre funksjoner (Narmo 1996, Gustafson 1999).

S53. Uregelmessig avgrensning i plan, diameter ca 110 cm, ca 22 dyp. Kokegropen bærer preg av svært hard medfart av ploegen. Det er konsentrasjon av kull og rødbrent sand langs ytterkant av strukturen. Fyllmassen består ellers av kullblandet sand. Ca 15 mindre, skjørbrente steiner er synlig i overflaten. I profil var begge sideveggene skrå, og bunnen nærmest spiss. Kullag synlig i profilkantene.

S129. Tilnærmet rund, diameter ca 110 cm, ca 22 cm dyp. I overflaten besto nedgravningen av gul sand i blandet kull. I ytterkant konsentrasjon av kull og rødbrent sand i øst. En del knyttnevneste skjørbrente steiner i overflaten. I profil hadde kokegropen buete sider, og nesten flat bunn. Massen besto av kullspettet sand i øverst i midten, og under det et tykt kullag med stein. Det ble funnet noen fragmenter brent bein (C53749/2) i dette laget. I bunnen av kokegropen rødbrent sand.

S130. Uregelmessig form i plan, ca 82x20 cm. Kokegropen var så nedpløyd at det kun var en avlang "stripe" igjen etter den. Det var dype plogfurer på begge sider av

strukturen. Fyllmassene besto av lys sand med kullspetter og 5-6 mindre skjørbrente steiner. I midten av strukturen lå det noe pløyejord. S130 ble ikke tegnet i profil, kun fotografert.

S131. Rund form i plan, diameter ca 110 cm, ca 30 cm dyp. Fyllmassen besto av kullspettet lys sand i midten, og et kullag langs ytterkanten. Kullaget samt rødbrent sand avgrenset strukturen mot undergrunnen. En del skjørbrent stein, særlig i sør. I profil hadde sideveggene buet form, og bunnen var nesten flat. Nederst var det et tykt (ca 15 cm) kullag med skjørbrent stein. Kullprøve fra strukturen, K11, er datert (se 5.5.3 og 8.2)

S132. Tilnærmet rund, diameter ca 130 cm, ca 30 cm dyp. Kokegropen avgrenses tydelig mot den lyse undergrunnen. En dyp plogfure delte strukturen i to. I ytterkant av nedgravningen rødbrent sand og en kullrand. Fyllmassen ellers besto av kullblandet sand og fire knyttnevestore skjørbrente steiner. Sentralt i kokegropene også noe pløyejord. I profil var begge sideveggene buede, og bunnen flat. Samme typer masser som i plan. Ca 20 cm tykt kullag med skjørbrent stein i bunnen. Kullprøve fra strukturen, K13, er datert (se 5.5.3 og 8.2)

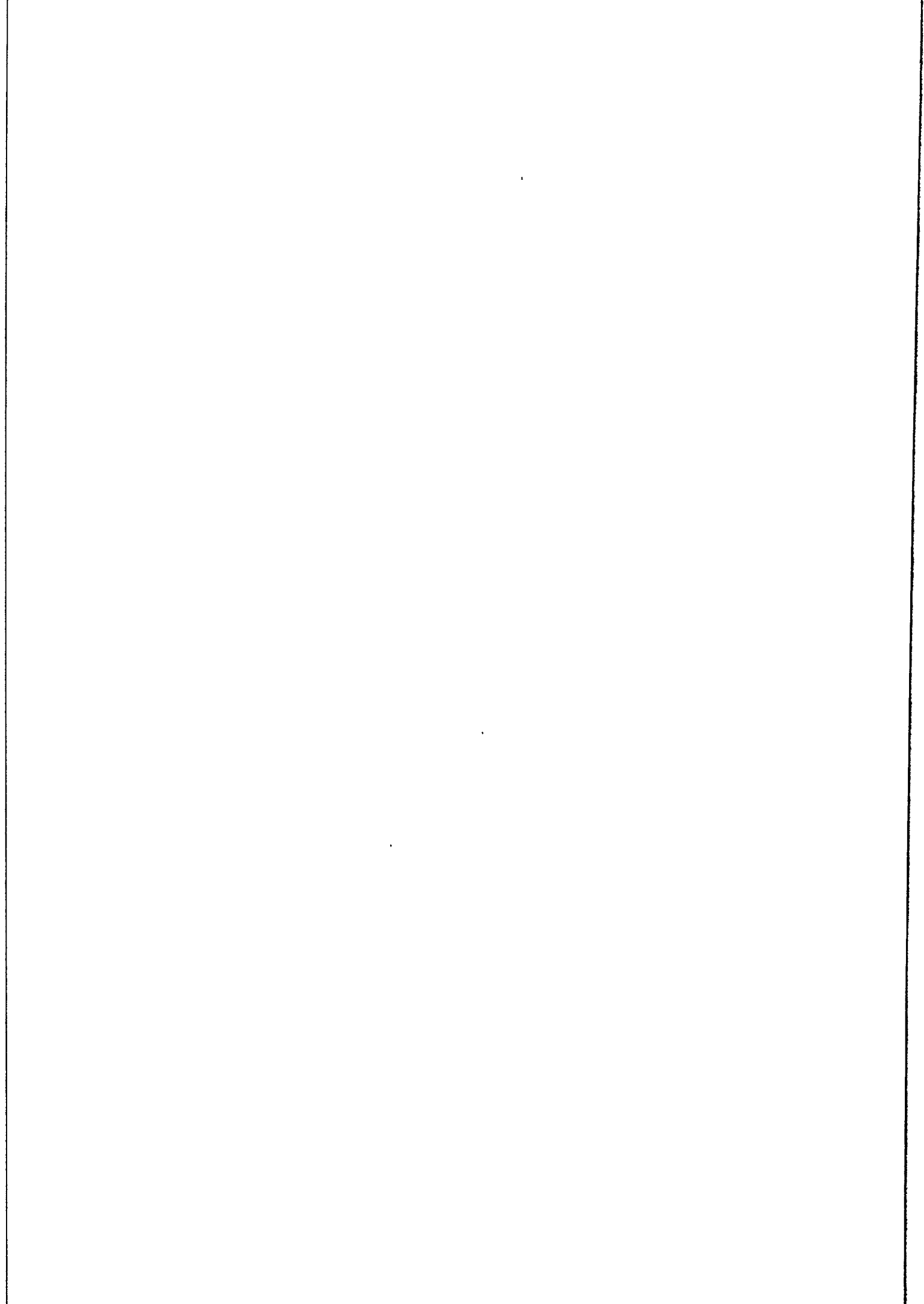
S133. Rund, diameter ca 140 cm, ca 25 cm dyp. Kokegropen er regelmessig og tydelig avgrenset på overflaten selv om den bærer preg av å være svært nedpløyd. I ytterkant tykt lag med kull og rødbrent sand. Fyllmassen ellers dominert av kullblanda sand og enkelte skjørbrente steiner. Relativt mye pløyejord sentralt i strukturen. I profil viste det seg at kokegropen hadde skrå sidevegger og flat bunn. Et kompakt kullag lå i ytterkant, mens massene ellers var omrota med kull, lys sand og pløyejord. Størrelsen på de skjørbrente steinene som ble funnet under snitting varierte fra 5 til 25 cm i diameter. Kullprøve fra strukturen, K15, er datert (se 5.5.3 og 8.2)

S134. Rund, diameter ca 126 cm, ca 26 cm dyp. I plan en regelmessig og tydelig nedgravning med kullblandet sandmasser og noen få skjørbrente steiner. I ytterkant et tykt lag med kull. I vest noe pløyejord. I profil hadde S134 buede sidevegger og bunn. Kullaget langs ytterkantene og bunnen er over 20 cm tykt og inneholder skjørbrente steiner.

S135. Rundoval, diameter ca 110 cm, ca 30 cm dyp. Tydelig avgrenset i flaten, med mørkere fyllmasser enn naturbakken rundt, med sand iblandet kull. I ytterkant er konsentrasjonen av kull størst. Sentralt i kokegropen omrota masser med pløyejord. I profil har S135 nærmest rette sidevegger, og flat bunn. Det ble observert to kullag adskilt med lys sand i profilen. Det kan tyde på at kokegropen ble benyttet ved flere anledninger. Ellers samme type masser som i plan. Kullprøve fra strukturen, K14, er datert (se 5.5.3 og 8.2)

S136. Uregelmessig form i plan. Kokegropen var som S130 totalt overpløyd. Kun to mindre konsentrasjoner med kullblandet sand og to små skjørbrente steiner var igjen. S136 ble ikke tegnet i profil kun fotografert.

S138. Uregelmessig form i plan. S138 bærer tydelig preg av å være nedpløyd. Fyllmassen består av sandmasser med kull, og i ytterkant et kullag og noe rødbrunt sand. I profil viste kokegropen seg å være meget grunn og utydelig, men fyllmassen besto av sand iblandet kull og 5-6 skjørbrante steiner.

S139. Uregelmessig form i plan. S139 bærer tydelig preg av å være nedpløyd. Fyllmassen består av sandmasser med kull, og noe rødbrunt sand i ytterkant. Strukturen ble ikke snittet, og kun tegnet i plan.

S143. Noe uklar avgrensning mot nord. S143 er nærmest helt nedpløyd. Ytterkanten består av kull og rødbrunt sand. Kun to-tre små skjørbrante steiner i overflaten. Strukturen ble ikke snittet, men tegnet og fotografert i plan.

S146. Uregelmessig avgrensning, men trolig rund, ca 120 cm i diameter, ca 12 cm dyp. Strukturens fyllmasser er dratt utover som en følge av pløying. Den er derfor svært vanskelig å avgrense spesielt i sør. Overflaten består av kullblandet sand og en del pløyejord. I nord et kullag i ytterkant. Kokegropen er grunn og uregelmessig i profil, men med et tynt kullag i ytterkant. Kullprøve fra strukturen, K18, er datert (se 5.5.3 og 8.2)

Ildsteder

Det kan være vanskelig å skille mellom ildsteder og kokegroper, og deres funksjon. Ildsteder inneholder som regel lite skjørbrant stein i forhold til kokegroper. Ildstedene på utgravningen inneholdt ingen eller svært få stein. De blir gjerne funnet på boplassområder, og ofte inne i huskonstruksjoner, det var ikke tilfelle med noen av ildstedene som ble funnet på Moen 49/1.

S66. Rund, diameter ca 110 cm, ca 16 dyp. Strukturen avgrenses tydelig i overflaten. I plan og profil hadde S66 samme fyllmasse. Massen besto av rødbrun og grå sand i blandet kull. I den rødbrante sanda lå det små kullbiter. Det ble ikke funnet noen stein verken i plan eller under snitting. Strukturens vestre del var nærmest bortpløyd, men i profil har den trolig hatt nesten rette sidevegger og tilnærmet flat bunn. Kullprøve fra strukturen, K19, er datert (se 5.5.3 og 8.2)

S110. Uregelmessig i avgrensningen, ca 60 x 80 cm. Rufsete i plan, bærer tydelig preg av å være nedpløyd. Fyllmassen består av lys sandjord i blandet kull, mest kull langs ytterkant. Meget grunn i profil. Noen få mindre steiner ble funnet i overflaten og under snitting.

Groper

24 av nedgravningene som ble gravd ut ble tolket som intensjonelle groper med uvisst funksjon. De fleste gropene hadde en diameter på mellom 40-60 cm, to stykker var imidlertid over 80 cm. I profil var de mellom 6-30 cm dype. Selv om de var sterkt utvasket og noen svært grunne, var gropene tydelig avgrenset i plan og

.

profil. Det forekom utvaskingslag i nedkant av strukturene som vanskeliggjorde tolkningen av dem. Ingen av gropene hadde steiner i fyllmassen.

Alle gropene lå enkeltvis og var samlet i et område på om lag 150 kvm nordvest på feltet. Innholdet i gropene, som bla besto av brun humusholdig sand med kullspetter, hadde forhistorisk karakter. Ingen av gropene hadde imidlertid den karakteristiske stolpehullformen, med rette sider og flat bunn, og heller ikke steiner i fyllmassen som kunne vært steinpakning rundt stolpeendene.

S15. Rund, diameter ca 84 cm, ca 18 cm dyp. Avgrenses tydelig i overflaten og i profil. I ytterkant en ring av gråbrun sandjord. Fyllemassen ellers består av brunrød/oransje sandmasser med kompakt karakter, noe hvit sand (utvasking?) i neddel, og en del små kullspetter jevnt fordelt i overflaten. Tilsvarende masser i profil. I profil hadde stolpehullet buede sider og buet bunn.

S18. Rund, diameter ca 70 cm, ca 10 cm dyp. Regelmessig og tydelig avgrenset mot den lysere naturbakken i både plan og profil, med sine mørkere fyllmasser dominert av mørkebrun sandjord. Midten litt lysere enn ytterkanten med enkelte hvite flekker. Kullspetter er jevnt fordelt i overflaten. I profil var vestlig siden skrå mens østlig hadde buet form. Samme typer masse som i plan. Under den mørkebrune sanda et hvitt utvaskingslag. Keramikkskår, C53749/1, ble funnet i denne strukturen.

S19. Rund, diameter ca 42 cm, ca 9 cm. Avgrensning var relativt tydelig i plan og profil. Fyllmassen i plan og profil er dominert av brun sandjord og kullspetter. Noe hvit og oransje sand i ytterkant, uten kull. I profil var nedgravningen meget grunn, og det gjør tolkningen noe usikker.

S22. Rund, diameter ca 22 cm, ca 6 cm dyp. Tydelig avgrenset mot den lysere naturbakken i plan og profil. Fyllmassen består av gule fuktige sandmasser, i midten hvit sand og i østlig halvdel tynn rand med kull. Tilsvarende masser i profil med kullag i ytterkant.

S24. Rund, diameter ca 50 cm, 14 cm dyp. Avgrenses tydelig mot undergrunn i overflate og snitt. Kullrand i ytterkant, noe uklar avgrensning i nordøstlig del. Fyllmasser i plan dominert av brun sand med en del kullspetter. I profil har strukturen buede sidevegger, og buet bunn. Den brune sanda med kullspetter ses øverst i profil, deretter et gråhvitt lag med kullspetter og nederst et kullag. Kullprøve fra strukturen, K4, er datert (se 5.5.3 og 8.2)

S25. Rundoval, noe uregelmessig, men likevel tydelig, ca 56 cm x 70 cm, ca 16 cm dyp. I plan består S25 i ytterkanten av rødbrun sand, kull og brent sand, i midten brun og hvit sand med enkelte kullspetter. I profil er strukturen tydelig avgrenset. Tilsvarende masser i profil med kullag i ytterkant. Skrå sidevegger i profil.

1

S30. Rund, diameter ca 56 cm, ca 20 dyp. Tydelig avgrenset fra massene i naturbakken rundt i både plan og profil. Mørkebrune sandmasser i plan med en del kullspetter, sentralt i gropen syntes et mørkere og mer organisk felt (ca 12 cm dypt), det kan være avtrykk etter en stolpe, evt masser som har falt ned i gropen etter at stolpen ble trukket opp. I profil hadde gropen buede sidevegger og buet bunn. For øvrig var fyllmassen lik den i plan.

S31. Strukturen ble snittet av fylkeskommunen under forundersøkelsene (jf. fylkeskommunenes registreringsrapport).

S32. Rundoval, diameter ca 74 cm, ca 20 dyp. I plan noe utflytende og vanskelig å avgrense, men besto tydelig av mørkere masser enn naturbakken. Uregelmessig i profil, tydelig mørkere enn naturbakken, og inneholdt noen kullspetter. Nederst et lag med hvit sand.

S33. Oval og noe uregelmessig, nærmest rektangulær, ca 66 x 44 cm, ca 30 cm dyp. Noe oransje sand i ytterkant, sentralt brun sandmasse med organisk preg og en del kullspetter jevnt fordelt i massene. Massen var også iblandet noe hvit sand. Liknende masser i profil, men med lag med oransje sand i ytterkant. I profil hadde nedgravningen buede sidevegger og buet bunn.

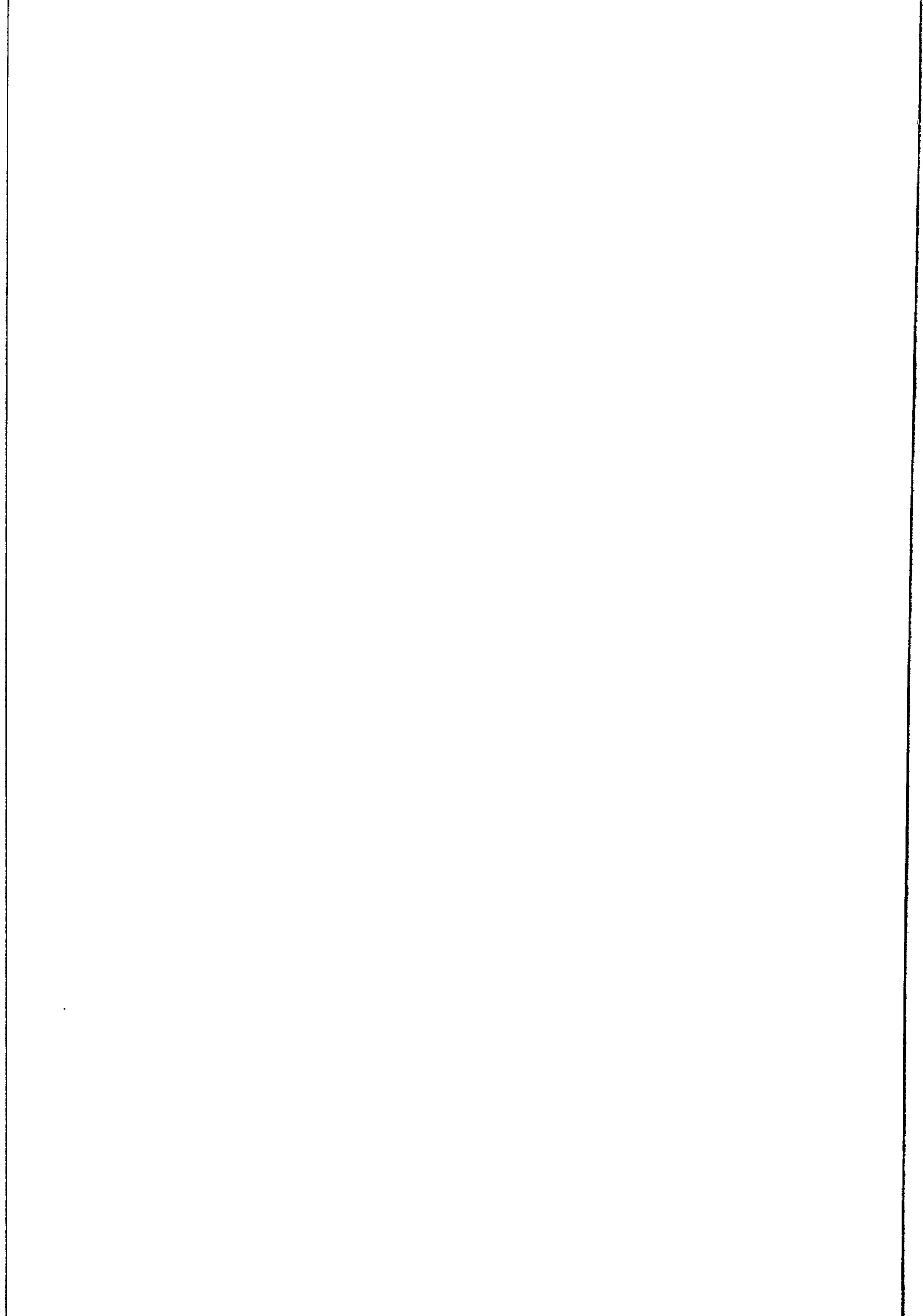
S39. Uregelmessig form i plan. Trolig en grop forstyrret av ploegen som nærmest har delt den i to. Fyllmassen i plan er dominert av brun sand med noen kullspetter jevnt fordelt i massene. Rundt den brune sande fuktig oransje sand. Tydelig avgrenset i profil. I profil hadde strukturen en buet og en skrånende sidevegg. Bunnen var buet. Tilsvarende fyllmasse som i plan, men med tynt gråhvit lag i bunn med kullspetter. Kullprøve fra strukturen, K3, er datert (se 5.5.3 og 8.2)

S41. Rundovalt, diameter ca 60 cm, ca 22 cm. Tydelig og avgrenses lett i overflaten. Fyllmassen domineres av brune organiske sandmasser med kompakt preg. Rundt denne massen et belte oransje silt/sand, og utenfor det igjen et hvitt sandlag. I profil, som er tydelig avgrenset, har S41 buede sidevegger, og buet, nærmest spiss, bunn. Fyllmassen tilsvarende den i plan, med oransje sand i ytterkant.

S49. Rund, diameter ca 36 cm, ca 20 cm dyp. S49 avgrenses tydelig mot naturbakken, med sine oransje, fuktige sandmasser. I nord tydelig kullag og rødbrent sand. Mindre kull i sør, men rødbrent sand. Sentralt i nedgravningen noe hvit sand. I profil var nedgravningen nærmest traktformet, med skrå sidevegger og nesten spiss bunn. Tilsvarende fyllmasse som i plan. Strukturen avgrenses tydelig mot undergrunn i profil. Kullag i ytterkant av nedgravningen.

S61. Rund, diameter ca 44 cm, ca 14 cm. Regelmessig og tydelig avgrenset fra undergrunnen, med mørkebrune sandmasser med kullspetter. Enkelte hvite sandflekker i ytterkant av strukturen. Klart avgrenset i snitt. I profil hadde den en buet og en slakt skrånende sidevegg. Fyllmassen lik den i plan, bortsett fra en linse hvit sand sentralt i profil.

S65. Rund, diameter ca 40 cm, ca 14 cm dyp. Fyllmassen sentralt i gropen besto av fet, brun og kullspettet sand. Rundt den oransje, fuktig siltholdig sand uten kull. I profil var sideveggene buede, og bunnen bortimot spiss. Fyllmassen tilsvarer den i plan. I plan bærer S65 preg av å ha blitt overpløyd.

S86. Tilnærmet rund, diameter ca 46 cm, ca 12 cm dyp. Regelmessig og klar avgrenset med mørkere sandmasser enn undergrunnen. Kullspetter jevnt fordelt i overflaten. Oransje siltholdig sand omkranser de mørke sandmassene, men ser ut til å ha vært dratt utover. Det er enkelte kullbiter i de utdratte massene. Meget grunn og uregelmessig profil. Fyllmassen dominert av brun sand med kullspetter.

S89. Tilnærmet rund, strukturens sørligste del skadet av dreneringsgrøft. Diameter ca 55, ca 12 cm dyp. Sentralt i gropen besto fyllmassen av mørk brun sand med organisk preg. I strukturens ytterkant et belte oransje silt/sand. I profil var sideveggen buet i nord, sørlige sidevegg brutt av dreneringsgrøft. Massen i profilen ble dominert av brun organisk sand. Lett å avgrense i profil.

S91. Rundoval, diameter ca 80 cm, ca 26 cm dyp. Avgrenses klart mot undergrunn. I ytterkant av strukturen fuktig oransje silt/sand, sentralt brun og organisk sand med noen kullspetter. I profil avgrenses strukturen greit, og har tilnærmet buede sidevegger. Fyllmassen besto av brun organisk jord øverst og deretter et lag oransje sand.

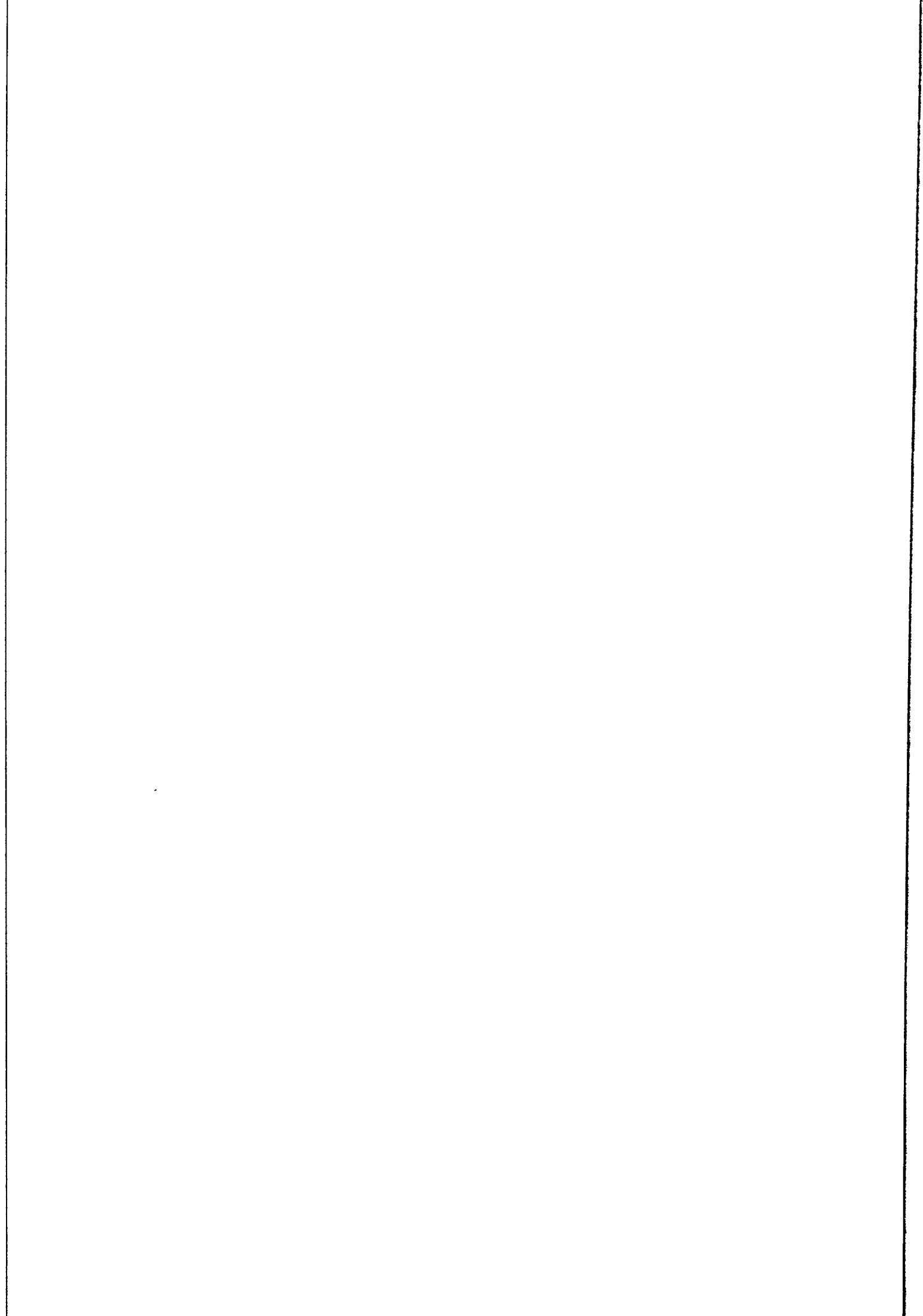
S92. Rund, diameter ca 54 cm, ca 18 cm dyp. Avgrenses tydelig mot undergrunn. Sentralt i strukturen brun, fet sand med kompakt preg. I ytterkant oransje silt/sand og noe hvite sand i nord. I profil var skrånet begge sideveggene. De øverste 10 cm besto av brun organisk sand, deretter et lag med hvit og nederst et lag oransje sand.

S96. Rund, diameter ca 70 cm, ca 12 cm dyp. Avgrenses tydelig mot undergrunn. Fyll i overflaten dominert av brun sand med kullspetter, omgis av oransje silt/sand. I profil hadde S96 buede sidevegger. Øverst i profil noe brun sand, ellers består fyllmassen av oransje sand og noe hvit sand. Avgrenses tydelig i profil.

S124. Rundoval, diameter ca 42 cm, ca 8 cm dyp. Tydelig avgrenset mot den lysere naturbakken. Sentralt i nedgravningen består fyllmassene av brun og organisk sand med kullspetter, ellers består den av oransje, fuktig silt/sand i blandet noe hvit sand enkelte steder. I profil er begge sideveggene buede, også bunnen. Øverst kun 2-4 cm brun sand, resten av nedgravningen består så av oransje sand med noe hvit sand og kullspetter.

S126. Oval, ca 30 x 44 cm, ca 12 cm dyp. Strukturen avgrenses tydelig fra naturbakken rundt, og hadde mørkere, brunere, kullspettholdige fyllmasser. I sørøst iblandet noe hvit sand. I profil hadde gropen omtrent buede sidevegger, og buet bunn. Fyllmassen lik den i plan, men ytterst et oransje og et hvitt sandlag. Det hvite sandlaget inneholdt noen kullspetter.

S154. Rund, diameter ca 45 cm, ca 6 cm dyp. Regelmessig og klart avgrenset med mørkere sandmasser enn naturbakken i plan og profil. Fyllmassen dominert av mørkebrun organisk sand med kullspetter. I profil er begge sideveggene buede, det gjelder også bunnen. Tilsvarende fyllmasse som i plan.

S156. I plan noe utydelig, uskarp og vanskelig å avgrense. Massene fra nedgravningen er sannsynligvis dratt utover av ploegen. Fyllmassene består av brune organiske masser med kullspetter. I ytterkant oransje silt/sandmasser. I profil var strukturen grei å avgrense, og sideveggene var tilnærmet buede. Øverst i profil var fyllmassene lik den sentralt i plan, deretter et lag oransje silt/sand med kullspetter og nederst et lag gråhvit sand med kullspetter.

5.5.3 Datering

Kullprøver fra følgende strukturer ble C14-datert ved NTNU, Trondheim; S24, S39, S66, S131, S133, S134 og S146. Kokegropenes alder bekrefter resultatene fra utgravninger av kokegroper de siste 15 årene, hvor de fleste kokegropene som er undersøkt og C14-datert i forbindelse med utgravningsprosjekter andre steder på Østlandet er fra romertid/folkevandringstid med dateringer fra Kr.f. til 600 e.Kr. For andre og de nøyaktige dateringsresultater se eget dateringsvedlegg samt liste over kullprøver, 8.2.

Det ble ikke funnet daterende gjenstander under utgravningen. Keramikkskåret er uten dekor og så lite at det er ikke er mulig å se hvilken form karet kan ha hatt.

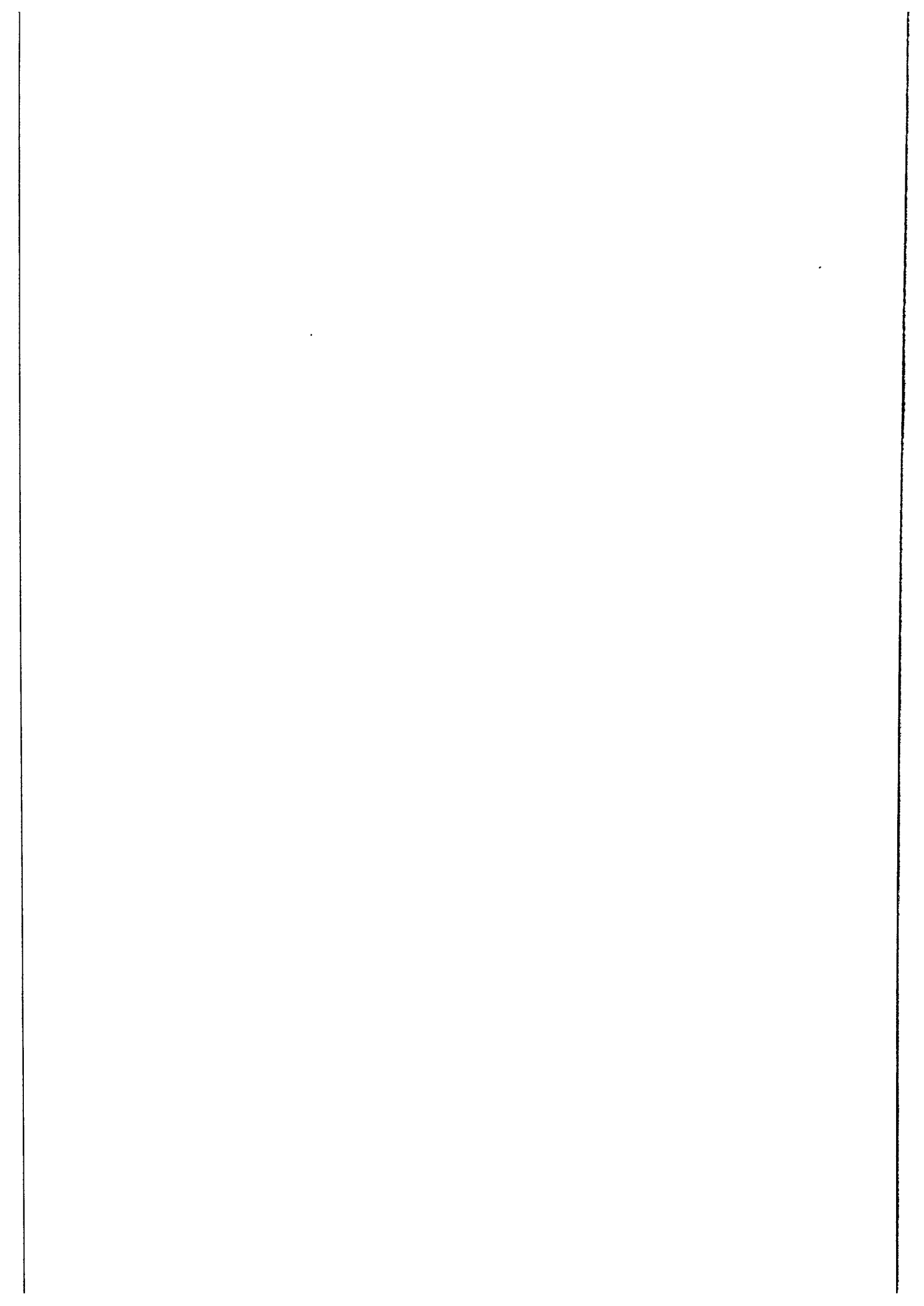
5.5.4 Naturvitenskapelige prøver

Det ble til sammen tatt 21 kull- og vedartsprøver. Kullprøvene ble vasket, tørket og veid. Ettersom det ikke var mulig å skille ut hus ble det ikke samlet inn makroprøver til analyse. I alt 16 kullprøver er treartsbestemt av Helge I. Høeg, KHM. Resultatene av analysen foreligger i eget vedlegg samt i lilste over kullprøver, 8.2.

5.6 Vurdering av utgravningsresultatene, tolkning og diskusjon.

Det ble påvist 39 forhistoriske nedgravninger under utgravningen på Moen 49/1. Hele 24 av dem ble tolket som groper med uviss funksjon. I Hedmark fylkeskommunes registreringsrapport var strukturene tolket som mulige stolpehull. Gropene ble tolket som intensjonelle på bakgrunn av observasjoner gjort under utgravnings-arbeidet. Siden det ikke forekommer stein i området kan ikke gropene være et resultat av moderne jordbruksaktivitet som steinopptrekk. Om de var levninger etter en skog ville gropene ligget spredt utover hele utgravningsområdet og ikke kun på et lite område. Gropene, som bla besto av brun humusholdig sand med kullspetter, hadde et klart forhistorisk preg. Det ble funnet et keramikkskår under opprensing av en av gropene (S18). Gropene var også i de fleste tilfeller klart avgrenset både i plan og profil. At gropene ikke ble definert som stolpehull skyldes at de ikke hadde stolpehullets karakteristiske form med rette sider og flat bunn i profil. Det ble heller ikke funnet stein i gropene som kunne indikert steinpakning

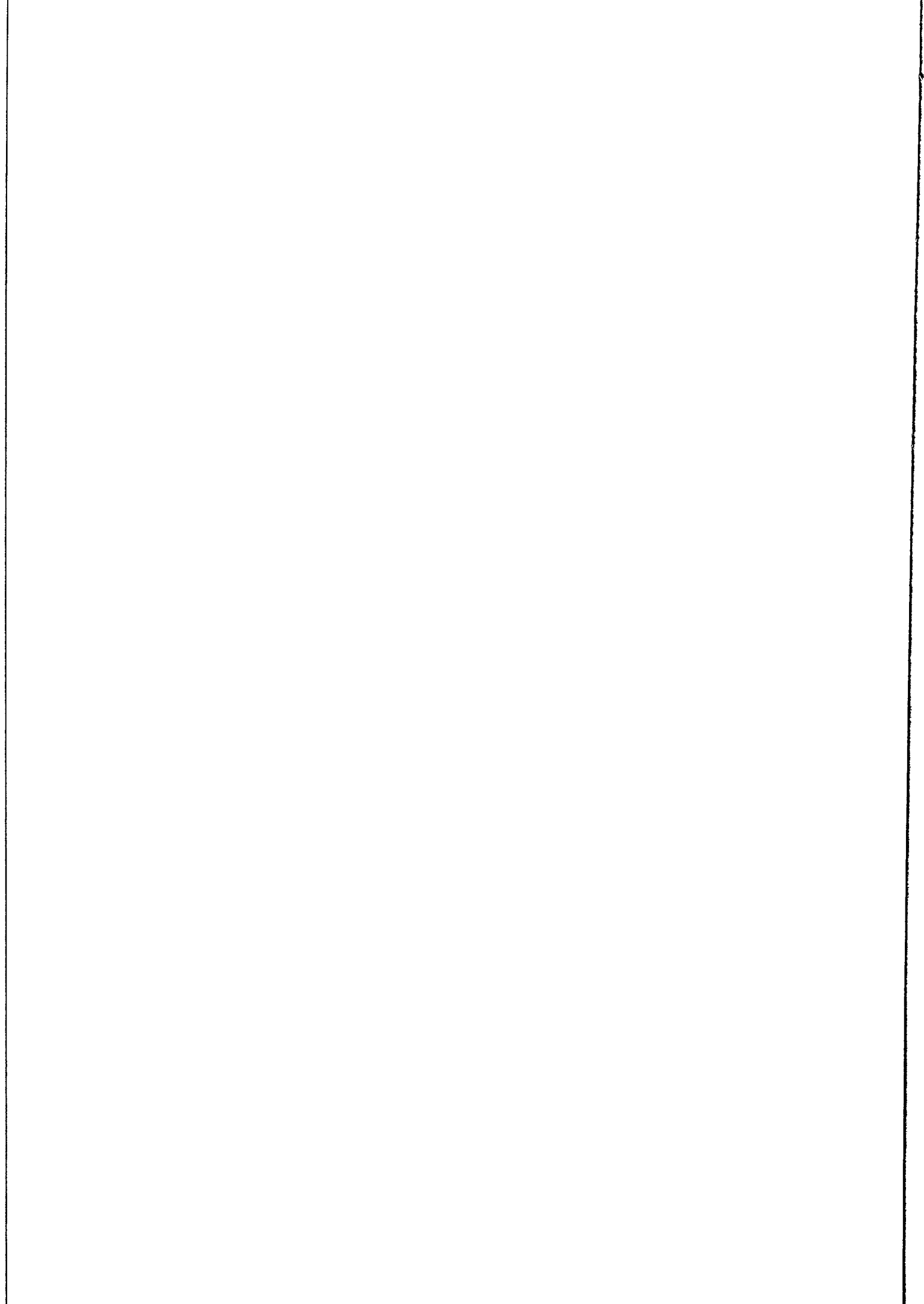
eller steinskingning rundt nedgravde stolpeender. Det ble dessuten ikke påvist noen stolperækker. Tre av gropene (S24, S25 og S49) hadde imidlertid bevarte rester av en trekullring i plan og profil. Det kan være spor etter en trestolpe som ble svidd i enden før den ble plassert i hullet av hensyn til holdbarhet. I enkelte av gropene ble det også observert mindre klumper av brent leire. Det kan derfor ikke utelukkes at det har stått stolper i enkelte av disse strukturene.

Det er som vist ovenfor svært vanskelig å forstå hva gropene som ble funnet på Moen representerer. De kan representere et hittil ukjent fenomen på Østlandet, og kan være helt spesielle for Glåmdal-distriktet. For å få bedre kjennskap til gropenes funksjon, og kartlegge den kulturhistoriske sammenhengen de har inngått i, må flere lokaliteter med liknende strukturer undersøkes arkeologisk. Naturvitenskapelige prøver fra gropene kan i fremtiden være av avgjørende betydning for forståelsen av gropene.

Ut fra gropenes plassering nær kokegropfeltet er det ikke usannsynlig at det er en sammenheng mellom dem. Dateringene har imidlertid ikke bekreftet dette. De kan også ha vært knyttet til aktiviteter i forbindelse med essa fylkeskommunen påviste i vannledningstraseen lenger mot vest (for nærmere beskrivelse av essa se registreringsrapporten). Det er tidligere dokumentert få lignende funn av smier. Blant de få funnene det er naturlig å trekke veksler på, kan nevnes undersøkelsene ved Hurdal kirke i Akershus i 1999. Her ble deler av et stort kokegropfelt undersøkt. Samtidig ble det påvist en del udefinerte groper/nedgravninger, en gropsjaktovn og hele fire smieplasser. Trekull fra disse smiene er datert til romertid og folkevandringstid (Bergstøl 2002).

De 13 kokegropene, som lå i feltets østlige del, ser ut til å utgjøre et aktivitetsområde, og dateringene antyder at kokegropene er nokså samtidige. Ofte ligger kokegroper i Sør-Norge i større samlinger slik som på Moen. De hadde omtrent samme form, utseende og fyllmasser, men noe varierende størrelse. Det ble ikke funnet spor etter forhistoriske hus nær kokegropfeltet på utgravningsområdet, og det er derfor ikke mulig å avgjøre om kokegropene er samtidige med en eventuell bosetning på stedet. Undersøkelser på Østlandet (bl.a. Ullern) har imidlertid vist at det ofte forekommer kokegroper på boplasser med gårdsbebyggelse fra romertid og folkevandringstid (Helliksen 1997:17-24, 148). Det er følgelig ikke usannsynlig at kokegropfeltet helt eller delvis er samtidig med hus på stedet, og at kokegropene har vært benyttet i forbindelse med aktiviteter på en gård. I en av kokegropene (S129) ble det funnet en del fragmenter brent bein. Det er mulig at det kan ses i sammenheng med tilberedning av mat. I flere av de norrøne sagaene nevnes ordet "seydir" som antagelig samsvarer med kokegrop. Ordet betegner et slags "offermåltid" der mat tilberedes i en grop i bakken. I følge kildene kunne menneskene innenfor et mindre område ofre eller blote husdyr og annen mat sammen (Narmo 1996:92-94). Hvorvidt kokegropene er spor etter religionsutøvelse eller "hverdagslige" gjøremål er det ikke mulig å si noe sikkert om i dette tilfellet.

Kokegropfeltet på Moen ligger ikke langt fra middelalderkirkestedet Strøm på andre siden av Glomma. Dette er et uttrykk for områdets sentrale betydning i middelalderen, og trolig også ned i jernalder. Det er imidlertid ikke uvanlig da det også er påvist tilsvarende felt mange andre steder i Norge, bla på Oddernes i Aust-Agder, Årnes i Akershus og Leikvin i Sunndal i Møre og Romsdal (Gustafson 1999:2, Narmo 1996:82-83).

Fylkeskommunens registrering av kokegroper og stolpehull viser at bosetningsområdet har en langt større utstrekning mot øst og sør enn det som ble dokumentert på utgravningen. I et vidt perspektiv er det mulig at det sandete sletteområdet mellom Moen og Krakerud, som i dag er dyrket mark, kan ha vært et mer eller mindre sammenhengende boplassområde under jernalderen. Det totale boplassområdet kan derfor være minst 5-6 ganger større enn utgravningsområdet. Videre vitner gårdsnavnene i området om omfattende bosetning, også på den andre siden av Glomma, helt fra jernalder. Stedets beliggenhet ved Glomma, som var en naturlig ferdselsåre i forhistorien, er nok av avgjørende betydning for stedets bosetningshistorie.

6. Konklusjon

Den arkeologiske undersøkelsen Kulturhistorisk museum gjennomførte på Moen 49/1 avdekket 39 forhistorisk strukturer. Det lå et kokegropfelt bestående av 13 kokegroper i den østlige delen av utgravningsfeltet. Kokegropene kan ses i sammenheng med tilberedning av mat enten i forbindelse med religiøse ritualer eller mer "hverdagslige" gjøremål. Det ble også gravd ut ytterligere 24 groper. De var imidlertid så fragmenterte, bla som en følge av dyrkningsformen på stedet, at det ikke lot seg å si sikkert hvilken funksjon de har hatt. Det ble ikke funnet noen daterende gjenstander på utgravningen, men et skår fra et forhistorisk leirkar. Fem kokegroper er C14-datert til romertid/folkevandringstid, ett ildsted til vikingtid, en grop og en rot til før-romersk jernalder og en annen grop til steinalder. Strukturene funnet under utgravningen er trolig en del av et større boplassområde fra jernalderen som lå mellom gårdene Moen og Krakerud.

7. Litteratur

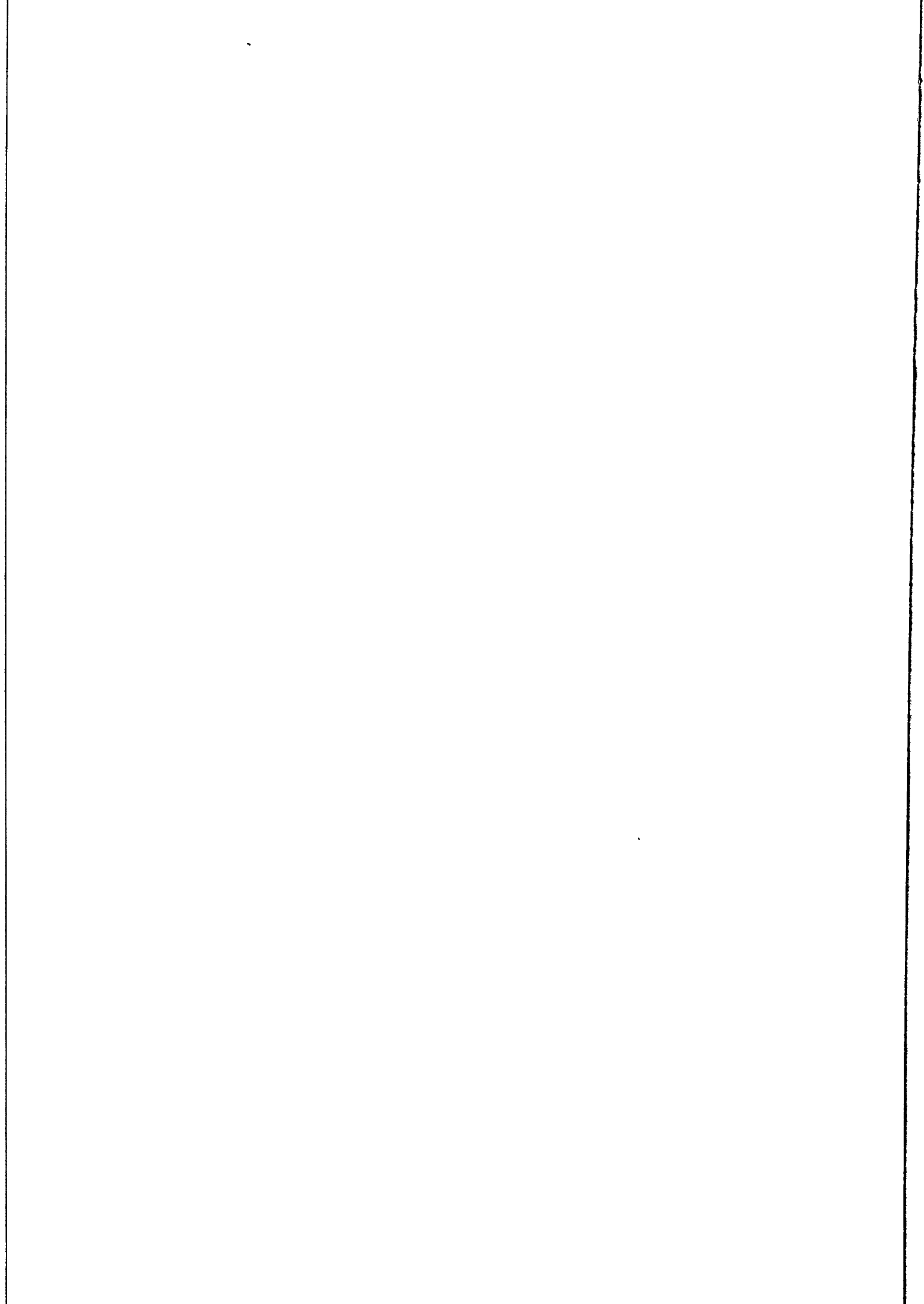
Berg-Hansen, I.M.

2004: *Prosjektplan. Undersøkelse av automatisk fredete kulturminner (bosetningsspor). Hovedledningsanlegg Sander-Skarned, området Mangåa-Moen, Moen gnr. 49/1, Sør-Odal kommune, Hedmark*. Universitetet i Oslo. Kulturhistorisk museum. Fornminneseksjonen.

Bergstøl, J.

2002: Iron Technology and Magic in Iron Age Norway. Metals and Society. I: Papers from a session held at the European Association of Archaeologists Sixth Annual Meeting in Lisabon 2000. B.Ottaway & E.C.Wagner (red.): *BAR International Series 1061*, s. 77-82. Oxford.

Gustafson, L.

1999: En kokegrop er en kokegrop er en ...? *Follominne nr. 37:7-13*. Follo historielag.

Helliksen, W.

1997: *Gård og utmark på Romerike 1100 f.Kr. – 1400 e.Kr. Gardermoprosjektet*. UO Varia 45. Oslo.

Kirkeby, B.

1971 *Sør-Odal bygdebok, Bind I*, Sør-Odal kommune.

Løken, T., Pilø, L. og Hermdorff, O.

1996: *Maskinell flateavdekking og utgravning av forhistoriske jordbruksboplasser. En metodisk innføring*. Ams-Varia, nr. 26. Stavanger.

Myrheim, F.

1997 *Rapport fra de arkeologiske undersøkelsene i Sør-Odal kommune i perioden 11-13. november 1997*. Top-ark Hedmark fylkeskommune. Hamar.

Narmo, L.E. 1996: "Kokekameratene på Leikvin". Kult og kokegroper. *Viking LIX:79-101*. Norsk Arkeologisk Selskap, Oslo.

Sandnes, J. og Stemshaug, O.

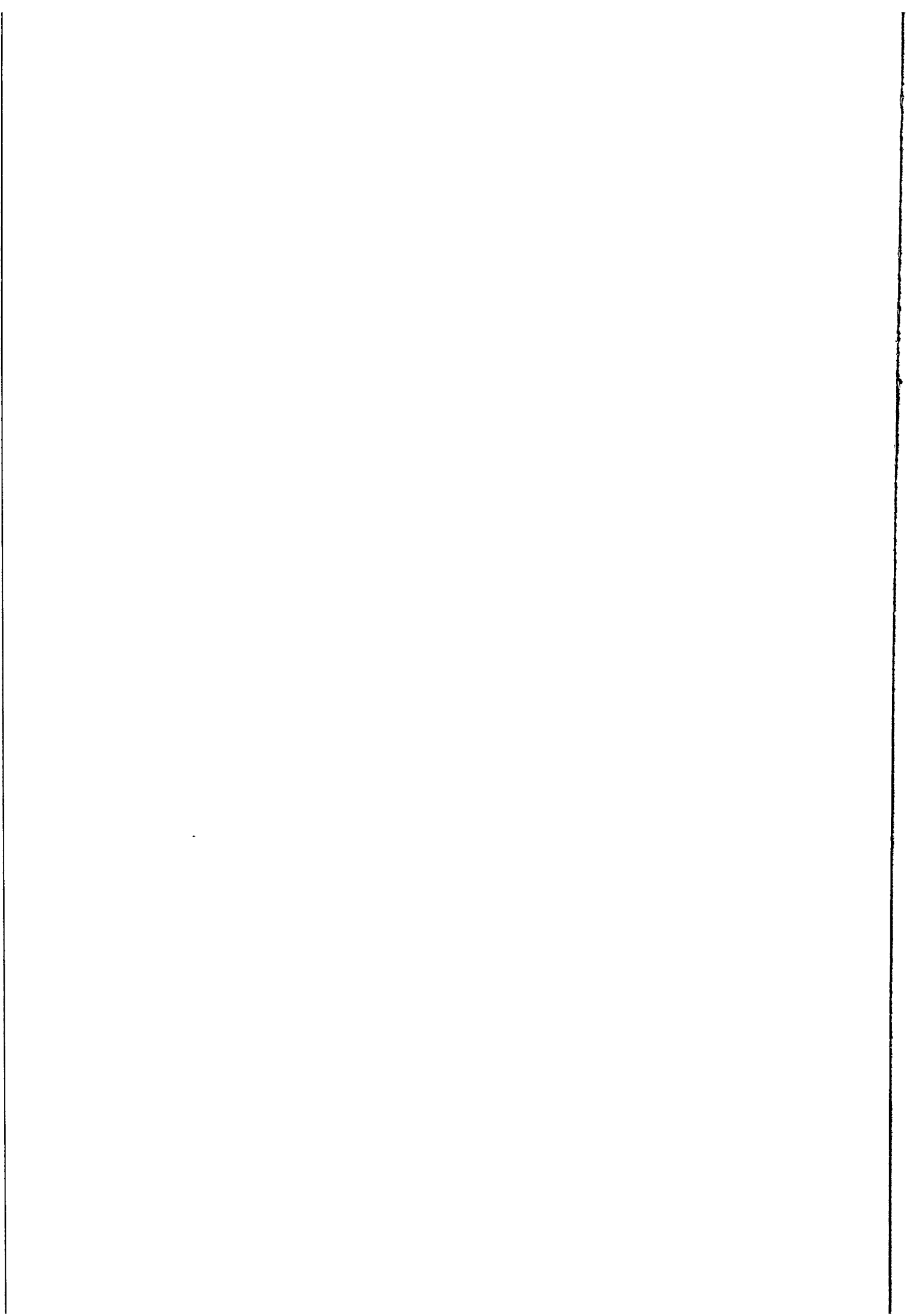
1980: *Norsk stadnamleksikon*. Samlaget. Oslo.

8. Vedlegg

8.1. Strukturliste

Str. nr.	Type	Form	Dimensjon (m)	Dybde (m)	Tolkning	Element/fyll
S1	Avskrevet					
S2	Avskrevet					
S3	Avskrevet					
S4	Avskrevet					
S5	Avskrevet					
S6	Avskrevet					
S7	Avskrevet				Rot	
S8	Avskrevet					
S9	Avskrevet					
S10	Avskrevet					
S11	Avskrevet					
S12	Avskrevet					
S13	Avskrevet					
S14	Avskrevet					
S15	Grop	Rund	Ø ca 84 cm	ca 18 cm		
S16	Avskrevet					

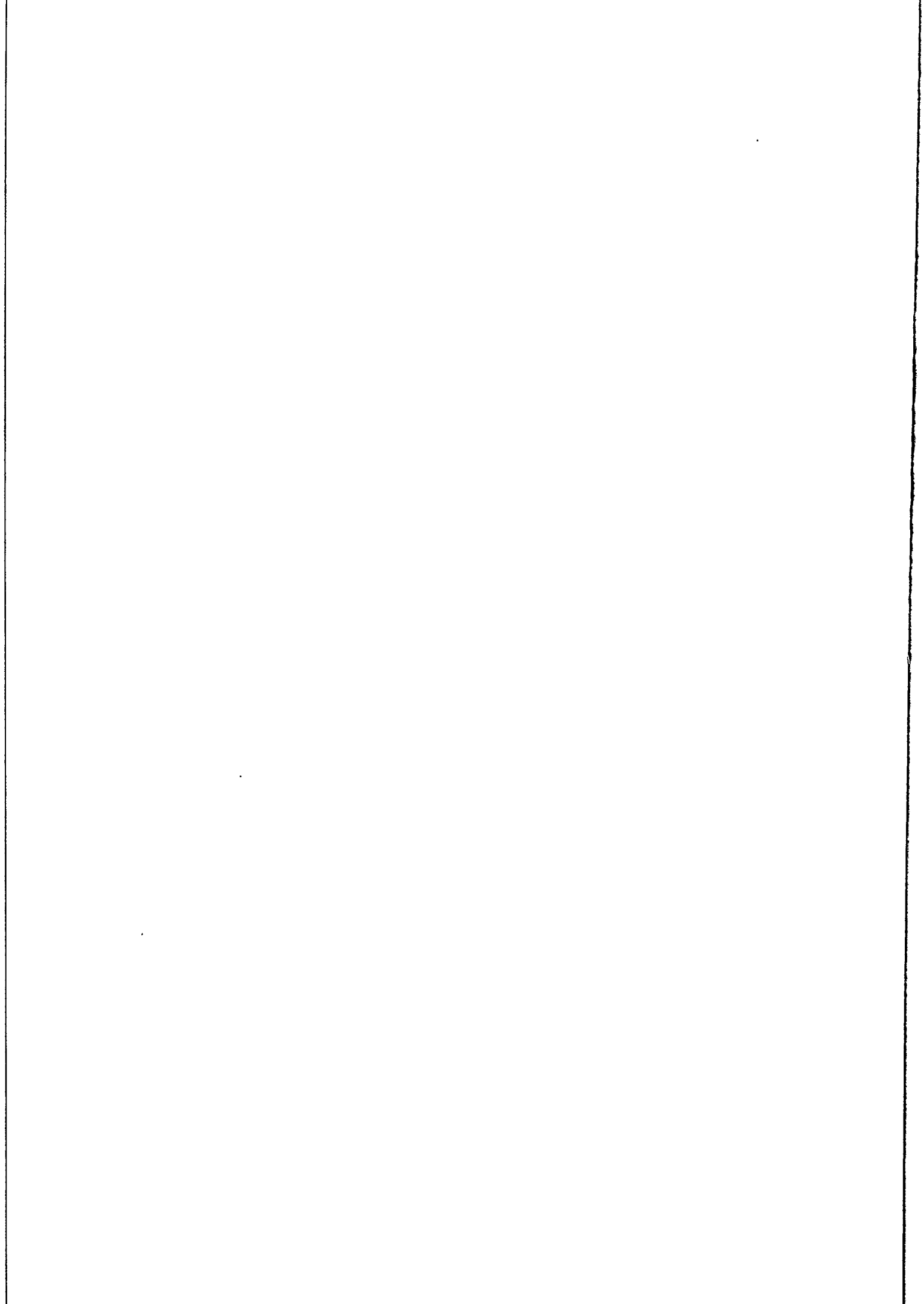

S17	Avskrevet					
S18	Grop	Rund	Ø ca 70 cm	ca 10 cm		
S19	Grop	Rund	Ø ca 42 cm	ca 9 cm		
S20	Avskrevet					
S21	Avskrevet					
S22	Grop	Rund	Ø ca 22 cm	ca 6 cm		
S23	Avskrevet					
S24	Grop	Rund	Ø ca 50 cm	ca 14 cm		
S25	Grop	Rundoval	Ca 56x70 cm	ca 16 cm		
S26	Avskrevet					
S27	Avskrevet					
S28	Avskrevet					
S29	Avskrevet					
S30	Grop	Rund	Ø ca 56 cm	ca 20 cm		
S31	Grop				Snittet Fk	
S32	Grop	Rundoval	Ø ca 74 cm	ca 20 cm		
S33	Grop	Oval	ca 66x44 cm	ca 30 cm		
S34	Avskrevet					
S35	Avskrevet					
S36	Avskrevet					
S37	Avskrevet					
S38	Avskrevet					
S39	Grop	Uregelmessig				
S40	Avskrevet					
S41	Grop	Rundoval	Ø ca 60 cm	ca 22 cm		
S42	Avskrevet					
S43	Avskrevet					
S44	Avskrevet					
S45	Avskrevet					
S46	Avskrevet					
S47	Avskrevet					
S48	Avskrevet					
S49	Grop	Rund	Ø ca 36 cm	ca 20 cm		
S50	Avskrevet					
S51	Avskrevet					
S52	Avskrevet					
S53	Kokegrop	Uregelmessig	Ø ca 110	22 cm		4 ltr skjør- brent stein
S54	Avskrevet					
S55	Avskrevet					
S56	Avskrevet					
S57	Avskrevet					
S58	Avskrevet					
S59	Avskrevet					
S60	Avskrevet					
S61	Grop	Rund	Ø ca 44 cm	ca 14 cm		
S62	Avskrevet					
S63	Avskrevet					
S64	Avskrevet					
S65	Grop	Rund	Ø ca 40 cm	ca 14 cm		
S66	Ildsted	Rund	Ø ca 110 cm	ca 16 cm		8 små skjørbrante steiner

S67	Avskrevet				
S68	Avskrevet				
S69	Avskrevet				
S70	Avskrevet				
S71	Avskrevet				
S72	Avskrevet				
S73	Avskrevet				
S74	Avskrevet				
S75	Avskrevet				
S76	Avskrevet				
S77	Avskrevet				
S78	Avskrevet				
S79	Avskrevet				
S80	Avskrevet				
S81	Avskrevet				
S82	Avskrevet				
S83	Avskrevet				
S84	Avskrevet				
S85	Avskrevet				
S86	Grop	Rund?	Ø ca 46 cm	ca 12 cm	
S87	Avskrevet				
S88	Avskrevet				
S89	Grop	Rund?	Ø ca 55 cm	ca 12 cm	
S90	Avskrevet				
S91	Grop	Rundoval	Ø ca 80 cm	ca 26 cm	
S92	Grop	Rund	Ø ca 54 cm	ca 18 cm	
S93	Avskrevet				
S94	Avskrevet				
S95	Avskrevet				
S96	Grop	Rund	Ø ca 70 cm	Ca 12 cm	
S97	Avskrevet				
S98	Avskrevet				
S99	Avskrevet				
S100	Avskrevet				
S101	Avskrevet				
S102	Avskrevet				
S103	Avskrevet				
S104	Avskrevet				
S105	Avskrevet				
S106	Avskrevet				
S107	Avskrevet				
S108	Avskrevet				
S109	Avskrevet				
S110	Ildsted	Uregelmessig	ca 60x80 cm	Ca 8 cm	
S111	Avskrevet				
S112	Avskrevet				
S113	Avskrevet				
S114	Avskrevet				
S115	Avskrevet				
S116	Avskrevet				
S117	Avskrevet				
S118	Avskrevet				

S119	Avskrevet					
S120	Avskrevet					
S121	Avskrevet					
S122	Avskrevet					
S123	Avskrevet					
S124	Grop	Rundoval	Ø ca 42 cm	ca 8 cm		
S125	Avskrevet					
S126	Grop	Oval	ca 30x44 cm	ca 12 cm		
S127	Avskrevet					
S128	Avskrevet					
S129	Kokegrop	Rund?	Ø ca 110	ca 22 cm		18 ltr skjør- brent stein
S130	Kokegrop	Uregelmessig	ca 82x20 cm			5 ltr. skjør- brent stein
S131	Kokegrop	Rund	Ø ca 110 cm	ca 30 cm		2 ltr skjør- brent stein
S132	Kokegrop	Rund?	Ø ca 130 cm	Ca 30 cm		10 ltr skjør- brent stein
S133	Kokegrop	Rund	Ø ca 140 cm	ca 25 cm		24 ltr skjør- brent stein
S134	Kokegrop	Rund	Ø ca 126 cm	ca 26 cm		12 ltr skjør- brent stein
S135	Kokegrop	Rundoval	Ø ca 110 cm	ca 30 cm		6 ltr skjør- brent stein
S136	Kokegrop	Uregelmessig			Bunnen	2 ltr. skjør- brent stein
S137	Avskrevet					
S138	Kokegrop	Uregelmessig				5-6 skjør- brent stein
S139	Kokegrop	Uregelmessig			Kun tegnet i plan	
S140	Avskrevet					
S141	Avskrevet					
S142	Avskrevet					
S143	Kokegrop				Kun tegnet i plan	
S144	Avskrevet					
S145	Avskrevet					
S146	Kokegrop	Uregelmessig	Ø ca 120 cm	ca 12 cm		6 ltr skjør- brent stein
S147	Avskrevet					
S148	Avskrevet					
S149	Avskrevet					
S150	Avskrevet					
S151	Avskrevet					
S152	Avskrevet					
S153	Avskrevet					
S154	Grop	Rund	Ø ca 45 cm	ca 6 cm		
S155	Avskrevet					
S156	Grop	Uregelmessig	Ø ca 70 cm	ca 30 cm		
S157	Avskrevet					
S158	Avskrevet					

8.2. Funn og prøver

Funnliste C53749/1-2

C-nr.	Funn-nr. (felt)	Kontekst/struktur	Gjenstand(er)	St. mål	Materiale	Kommentar
C53749/1	F1	S18, grop	Randskår fra leirkar	4 cm	Keramikk	Funnet under opprensing
C53749/2	F2	S129, kokegrop	Brent bein, 29 små fragmenter		Bein	Funnet under snitting

Liste over kullprøver C53749/3-21

Prøve nr.	C-nr.	NTNU Lab.nr.	Kontekst	Gram	Treslag	Kommentar	C14-dat.
K1	C53749/3	-	S25, grop	2,8 gr	Pinus	I profil, kullag i bunnen	-
K2	C53749/4	Tua-5651	Rot	0,7 gr	Pinus	I profil, 70 cm dypt	2250±30 BC375-205
K3	C53749/5	Tua-5652	S39, grop	0,2gr	Betula, (Pinus, Quercus)	Under snitting	2375±30 BC410-395
K4	C53749/6	T-18064	S24, grop	3,8 gr	Pinus	Under snitting	6100±100 BC5205-4860
K5	C53749/7	-	S22, grop	0,1 gr	Pinus	Under snitting	-
K6	C53749/8	-	S24, grop	0,4 gr	-	I profil, kullag i bunnen	-
K7	C53749/9	-	S49, grop	0,1 gr	Pinus	I profil, kullag i bunnen	-
K8	C53749/10	-	Kullag under S126 og S61	0,7 gr	-		-
K9	C53749/11	-	S110, ildsted	2,3 gr	-	I profil	-
K10	C53749/12	-	S53, kokegrop	0,8 gr	Pinus	I profil	-
K11	C53749/13	T-18065	S131, kokegrop	60,2 gr	Pinus	I profil, 10-20 cm dypt	1745±65 AD235-400
K12	C53749/14	-	S134, kokegrop	2 gr	Betula, Pinus	I profil, 10-20 cm dypt	-
K13	C53749/15	Tua-5653	S132, kokegrop	4,7 gr	Betula, Salix/ Populus, Prunus/ Sorbus, Corylus, Quercus, (Pinus)	I profil, 10 -20 cm dypt	1615±30 AD415-530
K14	C53749/16	Tua-5654	S135, kokegrop	2,7 gr.	(Betula,) Picea	I profil, 20-30 cm dypt	1630±45 AD405-530
K15	C53749/17	T-18066	S133, kokegrop	8,1 gr	Betula, (Pinus)	I profil, 10-20 cm dypt	1540±75 AD430-520
K16	C53749/18	-	S129,	2,3 gr	Betula,	I profil, 10-20	-

			kokegrop		Salix/Populus, Pinus	cm dypt	
K17	C53749/19	-	S138, kokegrop	0,5 gr	Pinus	I profil, kullag i bunnen	-
K18	C53749/20	Tua- 5655	S146, kokegrop	2,5 gr	Populus, (Pinus)	I profil, kullag i bunnen	1805±50 AD145-320
K19	C53749/21	T- 18067	S66, ildsted	11,5 gr	(Betula, Pinus)	Under snitting	1190±75 AD775-965

8.3. Tegninger

Originaltegningene er rentegnet i 1:20 og finnes i Top.ark., KHM, tegning nr 1-6.
Plantegningene er skannet og satt sammen til en plan, tegning nr 7.

7. Plan, hele feltet
8. S30, grop, plan og profil
9. S33, grop, plan og profil
10. S133, koegrop, plan og profil

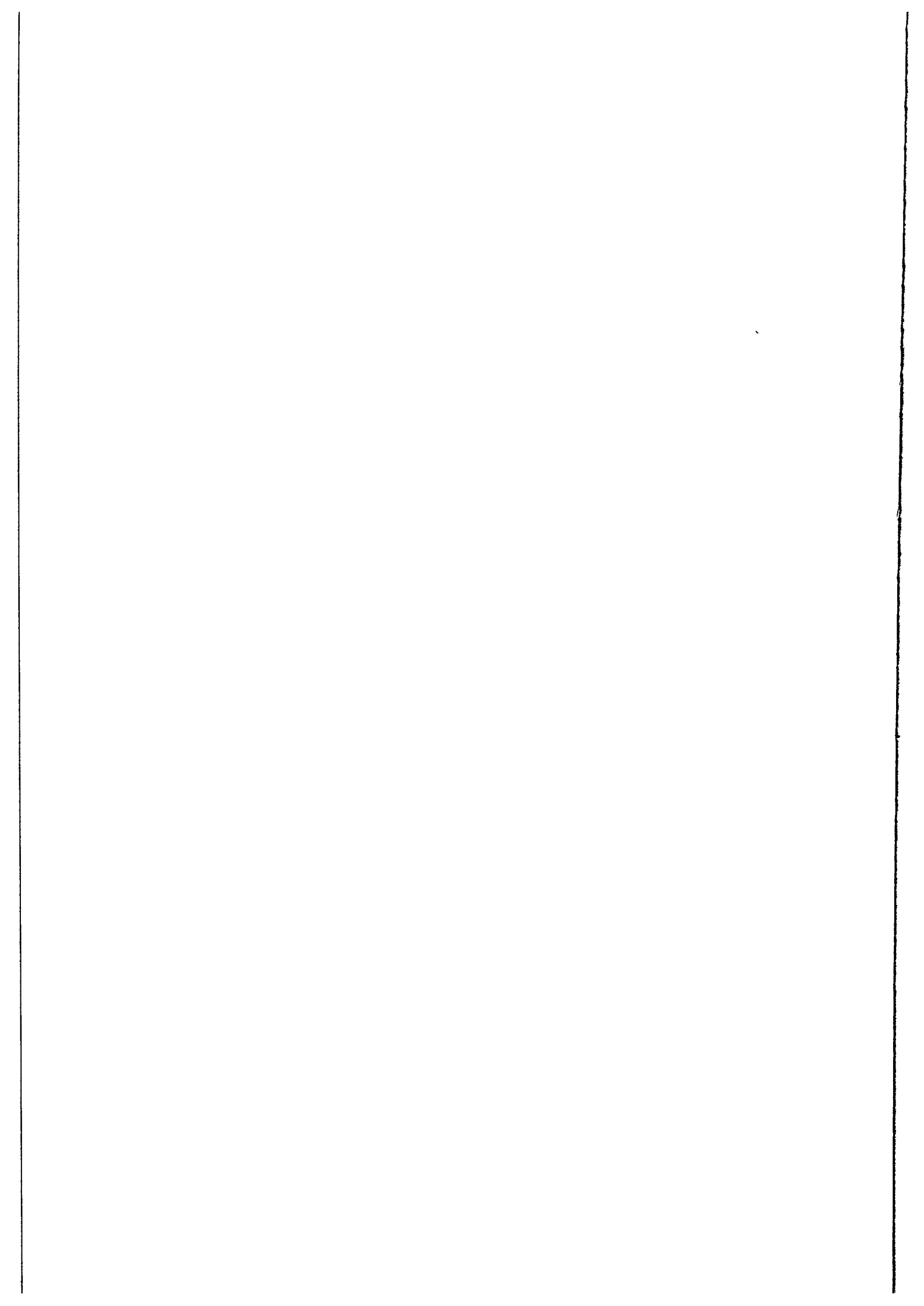
8.5. Fotoliste

Fotoliste, Negativnr. Cf. 29405-29411

Film 1: Cf.29405

Film 1 Bildernr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
36	Prøvebilde		CM	23/9
35	Feltet før utgravning	Ø	CM	23/9
34	Arbeidsbilde	V	CM	23/9
33	Feltet før utgravning	Ø	CM	24/9
32	Etter opprensing	N	CM	24/9
31	Etter opprensing	Ø	CM	24/9
30	Etter opprensing	V	CM	24/9
29	Avskrevet	NV	MWS	27/9
28	Avskrevet	N	MWS	27/9
27	Avskrevet	N	MWS	27/9
26	Avskrevet	NV	MWS	27/9
25	S18, grop	N	MWS	27/9
24	Avskrevet	N	MWS	27/9
23	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
22	S41, grop	N	MWS	27/9
21	Avskrevet	N	MWS	27/9
20	Avskrevet	N	MWS	27/9
19	Avskrevet	NØ	MWS	27/9
18	Avskrevet	N	MWS	27/9
17	Avskrevet	NV	MWS	27/9
16	Avskrevet	NV	MWS	27/9
15	S49, grop	NV	MWS	27/9
14	Arbeidsbilde, tegning	S	MWS	27/9
13	S61, grop	N	MWS	27/9

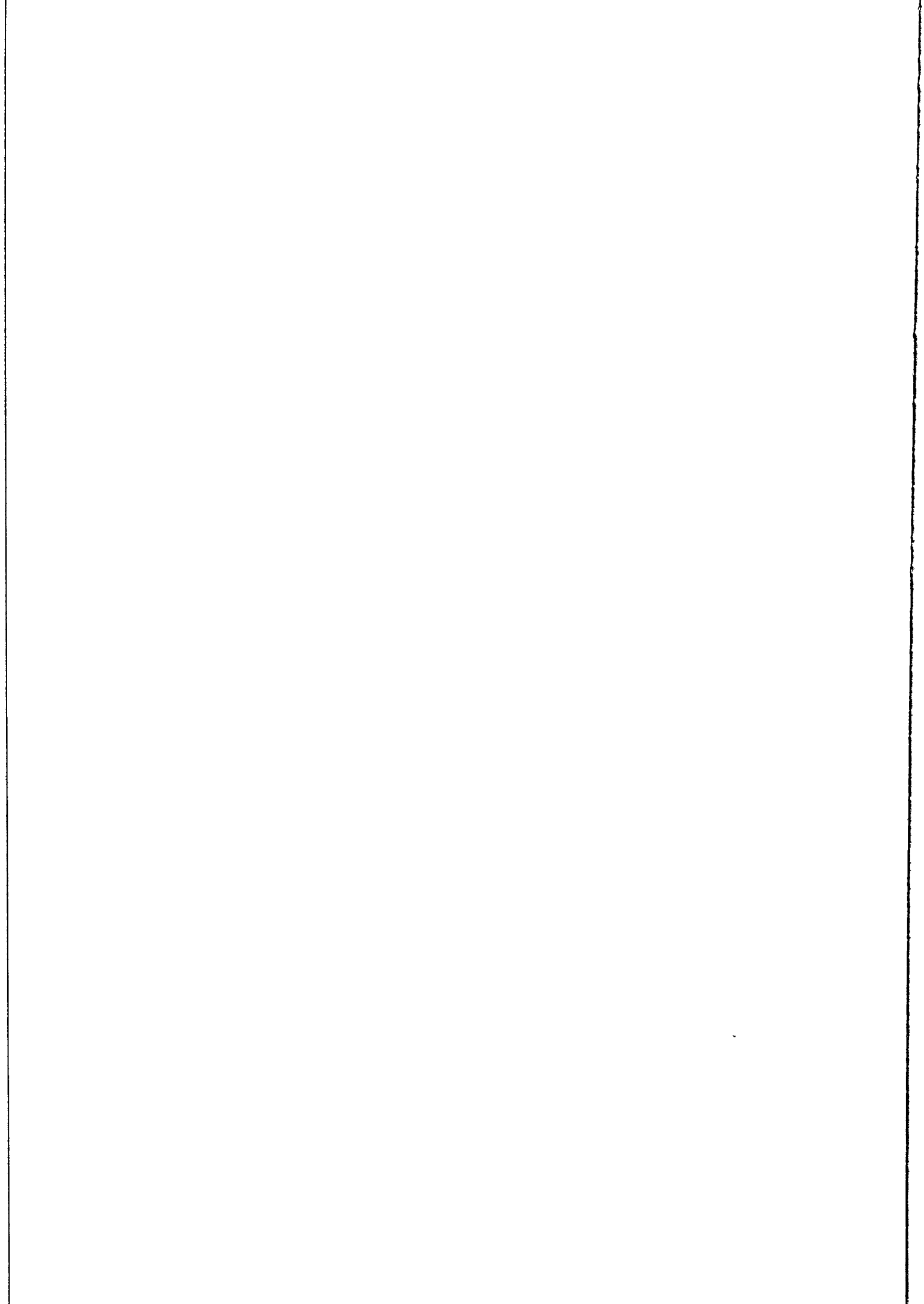

12	Avskrevet	N	MWS	27/9
11	Avskrevet	N	MWS	27/9
10	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
9	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
8	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
7	S15, grop	Ø	MWS	27/9
6	Avskrevet (t.v. S15)	Ø	MWS	27/9
5	S19, grop	Ø	MWS	27/9
4	S22, grop	Ø	MWS	27/9
3	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
2	S24, grop	Ø	MWS	27/9
1	S25, grop	Ø	MWS	27/9

Film 2: Cf.29406

Film 2 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
36	Prøvebilde			27/9
35	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
34	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
33	S30, grop	N	MWS	27/9
32	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
31	S32, grop	Ø	MWS	27/9
30	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
29	Avskrevet	N	MWS	27/9
28	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
27	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
26	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
25	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
24	Avskrevet	SØ	MWS	27/9
23	Avskrevet	SØ	MWS	27/9
22	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
21	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
20	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
19	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
18	Avskrevet	NØ	MWS	27/9
17	Avskrevet	N	MWS	27/9
16	Avskrevet (t.h. S53)	Ø	MWS	27/9
15	S53, kokegrop	Ø	MWS	27/9
14	Avskrevet	NØ	MWS	27/9
13	S33, grop	Ø	MWS	27/9
12	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
11	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
10	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
9	Avskrevet	Ø	MWS	27/9
8	Avskrevet	NV	MWS	28/9
7	Avskrevet	NV	MWS	28/9
6	Avskrevet	NV	MWS	28/9
5	Avskrevet	NV	MWS	28/9
4	Avskrevet	NV	MWS	28/9
3	Avskrevet	NV	MWS	28/9
2	Avskrevet	N	MWS	28/9
1	S65, grop	N	MWS	28/9

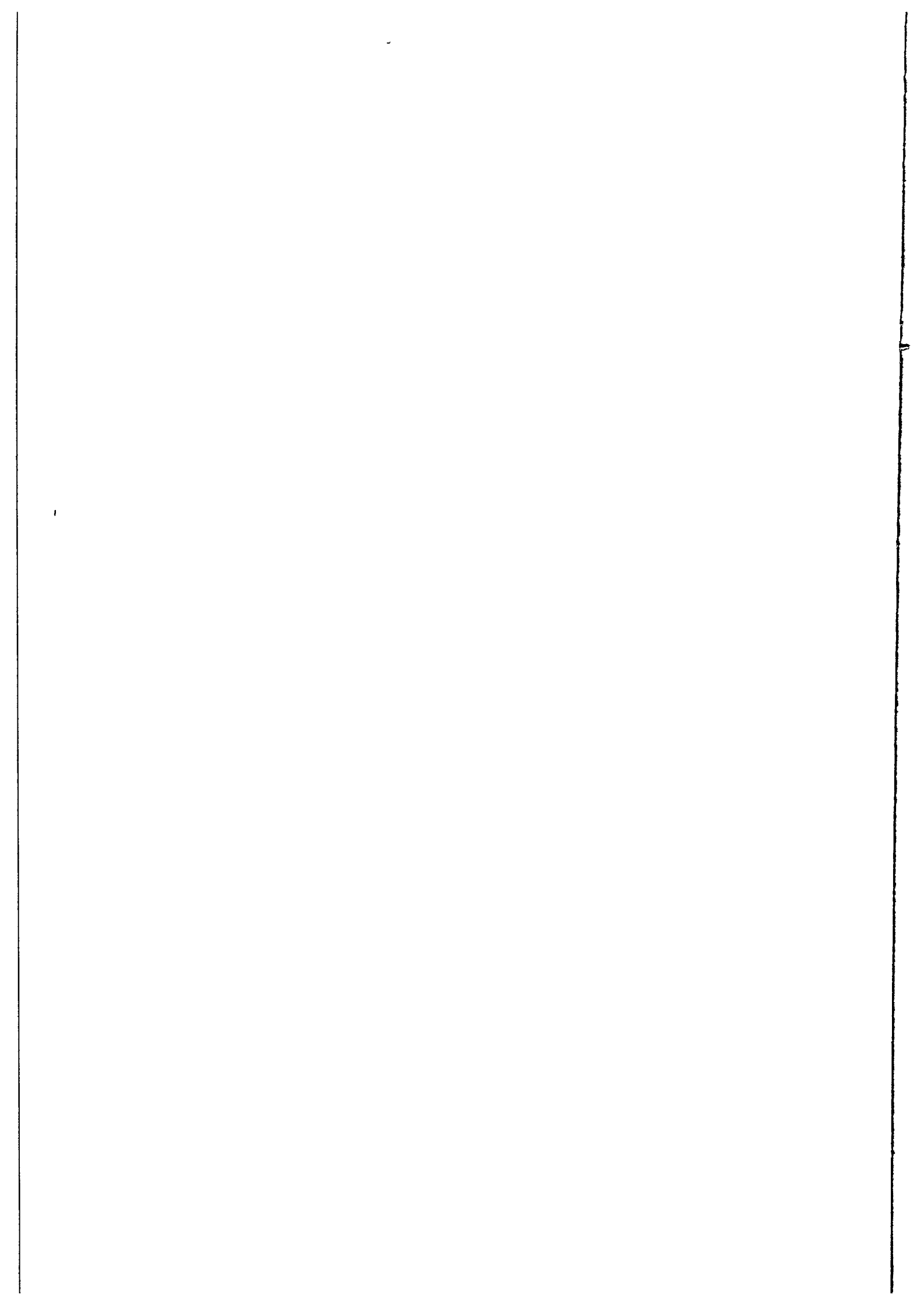
Film 3: Cf.29407

Film 3 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
36	Prøvebilde		MWS	28/9
35	Avskrevet	NV	MWS	28/9
34	Avskrevet	N	MWS	28/9
33	S39, grop	N	MWS	28/9
32	Avskrevet	N	MWS	28/9
31	Oversikt	NV	MWS	28/9
30	Oversikt	N	CM	28/9
29	Oversikt	Ø	CM	28/9
28	S39, grop, plan	V	CM	28/9
27	S39, grop, profil	V	CM	28/9
26	Avskrevet	V	CM	28/9
25	Avskrevet	V	CM	28/9
24	Arbeidsbilde		CM	28/9
23	Arbeidsbilde		CM	28/9
22	Avskrevet	V	CM	28/9
21	Avskrevet	V	CM	28/9
20	Avskrevet	V	CM	28/9
19	Avskrevet	S(V)	CM	28/9
18	Avskrevet	N	CM	28/9
17	S86, grop, plan	NV	CM	28/9
16	S86, grop, profil	NV	CM	28/9
15	S18, grop, plan	NV	CM	28/9
14	S18, grop, profil	NV	CM	28/9
13	S15, grop, plan	NV	CM	28/9
12	S15, grop, profil	NV	CM	28/9
11	S25, grop, plan	NV	CM	28/9
10	S25, grop, profil	NV	CM	28/9
9	S96, grop, plan	NV	CM	28/9
8	S96, grop, profil	NV	CM	28/9
7	S110, ildsted, plan	Ø	MWS	28/9
6	S124, grop, plan	V	CM	29/9
5	S124, grop, profil	V	CM	29/9
4	S110 ildsted, profil	Ø	MWS	29/9
3	Oversikt	NV	CM	29/9
2	Oversikt	NV	CM	29/9
1	Oversikt	SØ	CM	29/9

Film 4: Cf.29408

Film 4 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
36	Prøvebilde			29/9
35	Oversikt	SØ	CM	29/9
34	S66, ildsted, plan	N	ØL	29/9
33	S66, ildsted, plan	N	ØL	29/9
32	S145, kokegrop, plan	V	MWS	29/9
31	S30, grop, plan	V	CM	29/9
30	S30, grop, profil	V	CM	29/9
29	S66 ildsted, profil	N	ØL	29/9

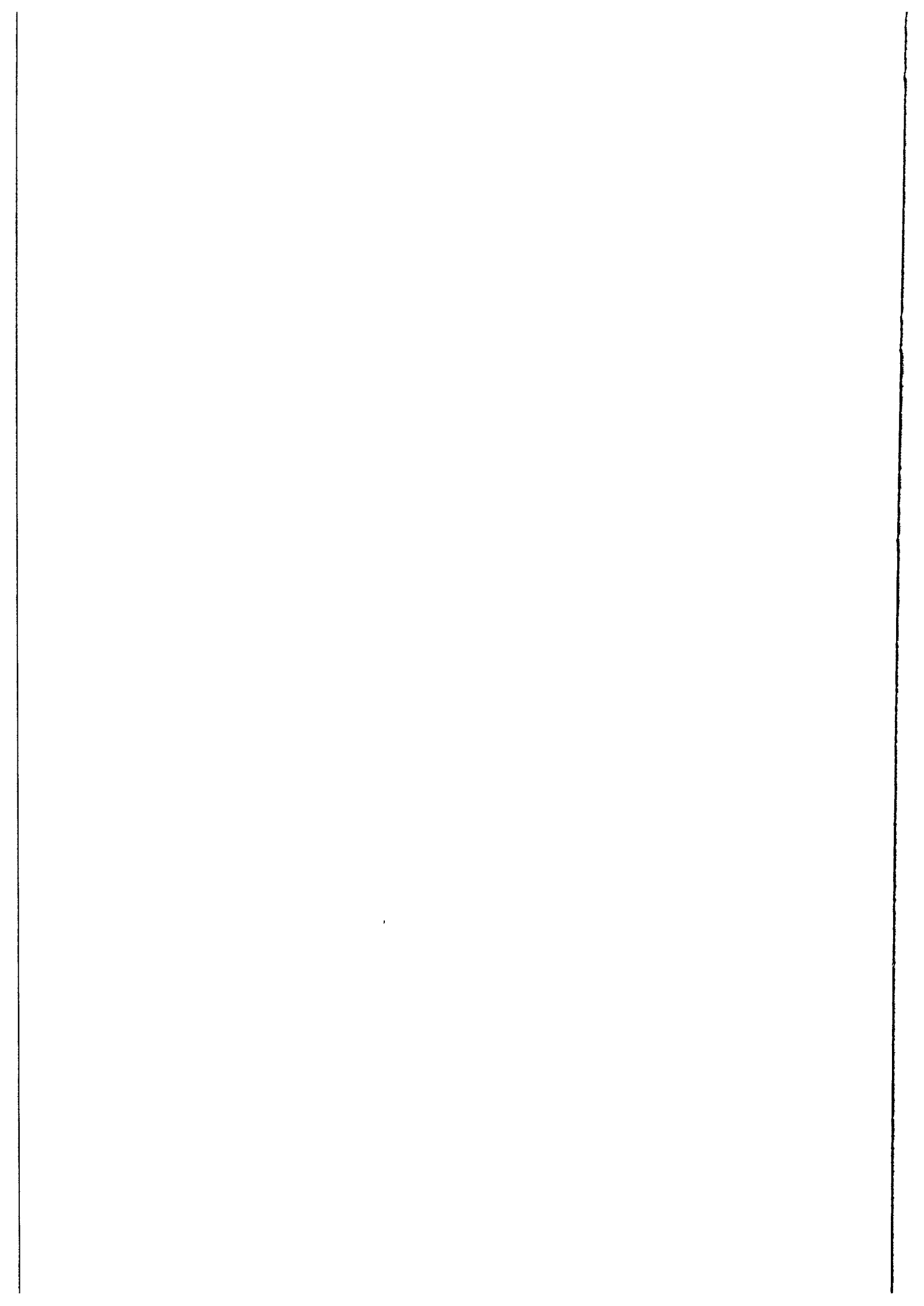

28	S66 ildsted, profil	N	ØL	30/9
27	Oversikt n-del av feltet	V	CM	30/9
26	Dreneringsgrøft	SV	CM	30/9
25	Oversikt	S	CM	30/9
24	Oversikt	S	CM	30/9
23	Dreneringsgrøft	V	CM	30/9
22	S126, grop og S61, grop, plan f.v.	V	CM	30/9
21	Oversikt	V	CM	30/9
20	S53, kokegrop, profil	NØ	MWS	30/9
19	S126, grop og S61, grop profil, f.v.	V	CM	30/9
18	Avskrevet	N	MWS	30/9
17	Avskrevet	N	MWS	30/9
16	Avskrevet	N	MWS	30/9
15	Avskrevet	N	MWS	30/9
14	Avskrevet	N	MWS	30/9
13	Avskrevet	N	MWS	30/9
12	Avskrevet	N	MWS	30/9
11	Avskrevet	N	MWS	30/9
10	Avskrevet	N	MWS	30/9
9	Avskrevet	N	MWS	30/9
8	S89, grop, plan	V	MWS	30/9
7	S89, grop, profil	V	MWS	30/9
6	Avskrevet	N	MWS	1/10
5	Avskrevet	N	MWS	1/10
4	S91, grop, plan	Ø	MWS	1/10
3	Avskrevet	NØ	CM	1/10
2	Avskrevet	V	CM	1/10
1	S91, grop, profil	V	CM	1/10

Film 5: Cf.29409

Film 5 Bildenr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
36	Prøvebilde			
35	S92, grop, plan	V	MWS	1/10
34	Arbeidsbilde		CM	1/10
33	Oversikt n-del av feltet	V	CM	1/10
32	Oversikt n-del av feltet	N	CM	1/10
31	Oversikt, nv-del av feltet	S	CM	1/10
30	S92, grop, profil	V	MWS	1/10
29	Avskrevet	N	MWS	1/10
28	S24, grop, plan	V	CM	1/10
27	S19, grop, plan	V	CM	1/10
26	Avskrevet	N	MWS	1/10
25	S24, grop, profil	V	CM	1/10
24	Oversikt n-del av feltet	N	CM	4/10
23	Oversikt midtre del av feltet	N	CM	4/10
22	Avskrevet	V	CM	4/10
21	S24, grop, profil	V	CM	4/10
20	S41, grop, profil	V	CM	4/10
19	S126, grop og S61, grop,	V	CM	4/10

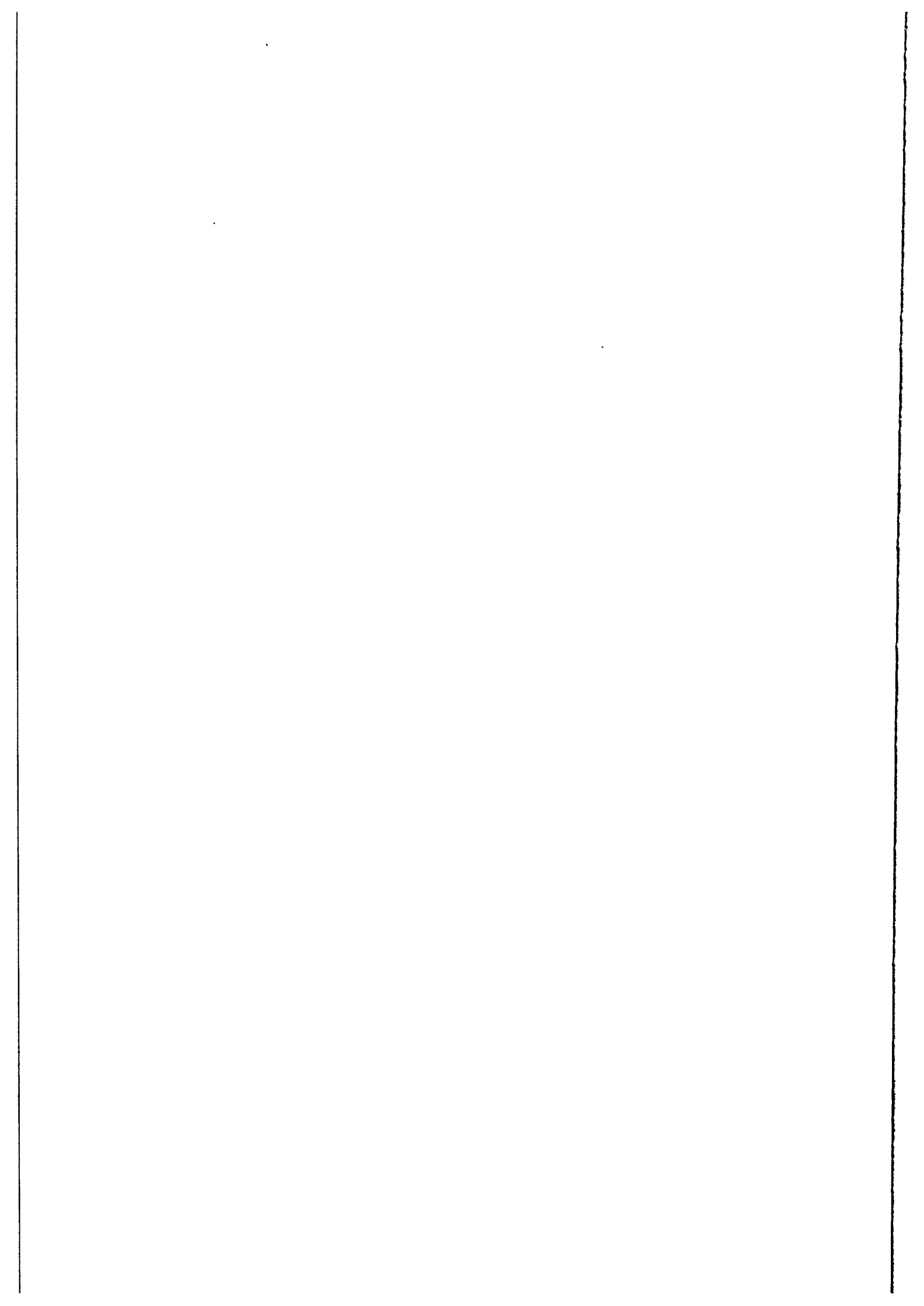

	profil, f.v.			
18	Detalj profil (som bilde 19)	V	CM	4/10
17	S124, grop, profil	V	CM	4/10
16	Avskrevet	V	CM	4/10
15	Avskrevet	N	CM	4/10
14	Avskrevet	V	CM	4/10
13	Avskrevet	S	CM	4/10
12	S49, grop, plan	V	CM	4/10
11	S49, grop, profil	V	CM	4/10
10	Oversikt kokegroper	S	CM	4/10
9	Oversikt kokegroper	SV	CM	4/10
8	S129 kokegrop, plan	N	MWS	4/10
7	S133 kokegrop, plan	N	CM	4/10
6	S133 kokegrop, profil	N	CM	4/10
5	S129 kokegrop, profil	N	MWS	4/10
4	S135 kokegrop, plan	N	CM	4/10
3	S135 kokegrop, profil	N	CM	4/10
2	S131 kokegrop, plan	N	CM	4/10
1	-			

Film 6: Cf.29410

Film 6 Bildenr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
36	Prøvebilde		CM	4/10
35	S132 kokegrop, plan	N	CM	4/10
34	S132 kokegrop, profil	N	CM	4/10
33	S134 kokegrop, plan	N	CM	4/10
32	S134 kokegrop, profil	N	CM	4/10
31	S131 kokegrop, profil	N	MWS	5/10
30	Avskrevet	NØ	CM	5/10
29	S32, grop, profil	Ø	MWS	5/10
28	Avskrevet	Ø	MWS	5/10
27	Avskrevet	Ø	MWS	5/10
26	Avskrevet	N	MWS	5/10
25	S33, grop, plan	V	MWS	5/10
24	Klumper brent leire	N	CM	5/10
23	S156, grop, plan	V	CM	5/10
22	S156, grop, profil	V	CM	5/10
21	S33, grop, profil	V	CM	5/10
20	S154, grop, plan	V	CM	5/10
19	S65, grop, plan	V	CM	5/10
18	S154, grop, profil	V	CM	5/10
17	S65, grop, profil	V	CM	5/10
16	Avskrevet	V	CM	5/10
15	Pløyelagets dybde	N	CM	5/10
14	Arbeidsbilde	SØ	CM	5/10
13	Avskrevet	V	MWS	5/10
12	S22, grop, plan	V	MWS	5/10
11	S22, grop, profil	V	MWS	5/10
10	S19, grop, profil	V	MWS	5/10
9	S138 kokegrop, plan	N	MWS	5/10
8	S130 kokegrop, plan	Ø	CM	6/10

7	S136 kokegrop, plan	Ø	CM	6/10
6	S138 kokegrop, profil	N	MWS	6/10
5	S130 kokegrop, profil	Ø	CM	6/10
4	S136 kokegrop, profil	Ø	CM	6/10
3	Avskrevet	S	MWS	6/10
2	S146 kokegrop, plan	S	MWS	6/10
1	S146 kokegrop, profil	S	MWS	6/10

Film 7: Cf.29411

Film 7 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
21	Prøvebilde		MWS	6/10
20	S143 kokegrop, plan	N	CM	6/10
19	Oversikt, siste dag	NV	CM	6/10
18	Oversikt, siste dag	NØ	CM	6/10
17	Oversikt, siste dag	N	CM	6/10
16	Oversikt, siste dag	N	CM	6/10
15	Oversikt, siste dag	N	CM	6/10
14	Oversikt kokegropfelt, siste dag	N	CM	6/10
13	Oversikt kokegropfelt, siste dag	N	CM	6/10
12	Oversikt, siste dag	V	CM	6/10
11	Oversikt, siste dag	S	CM	6/10
10	Oversikt, siste dag	S	CM	6/10
9	Oversikt, siste dag	S	CM	6/10
8	Oversikt kokegroper, siste dag	SØ	CM	6/10

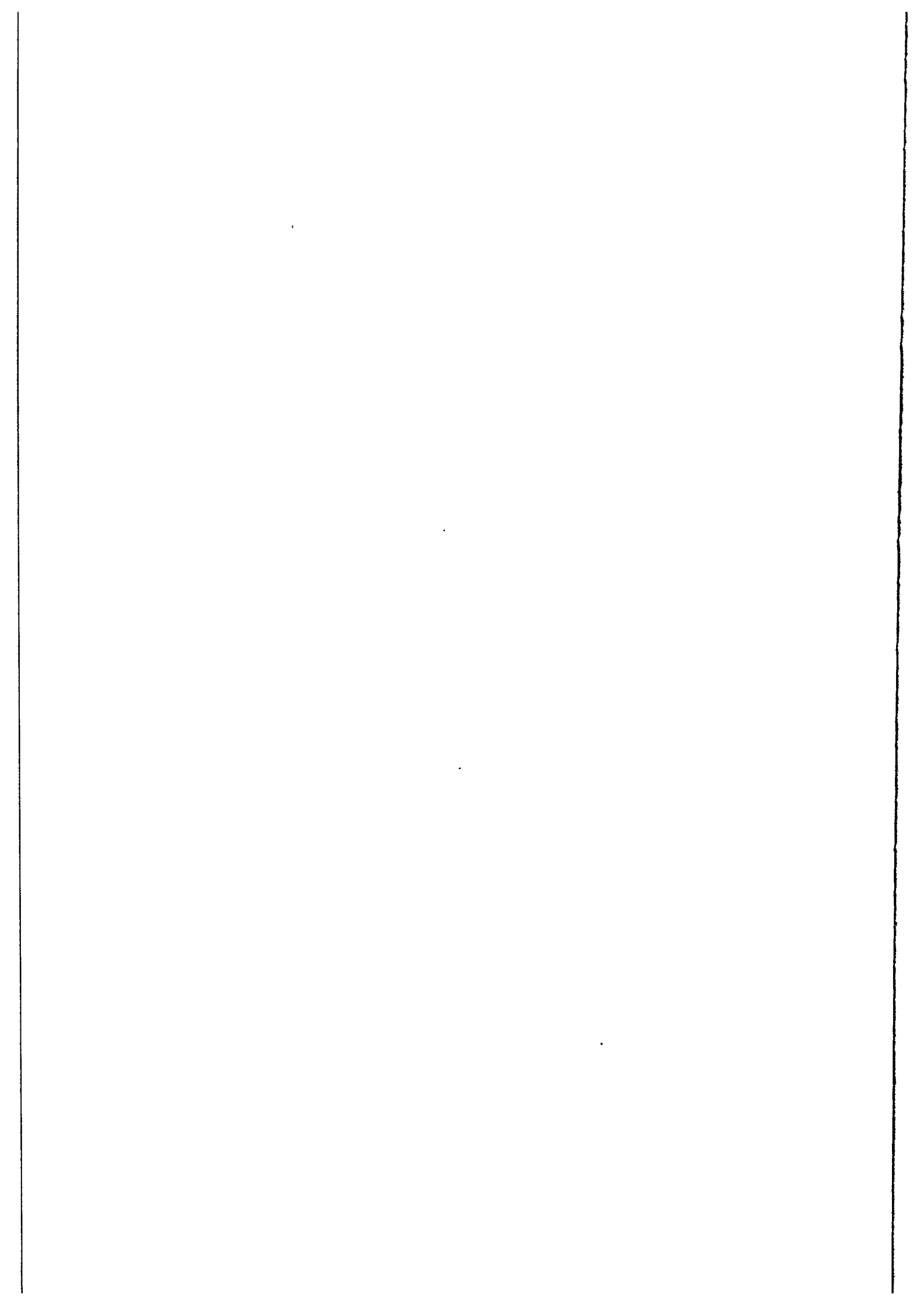
6. Analyser

1. Vedartsbestemmelse ved Helge I. Høeg
2. C14-dateringer ved NTNU

8.7. Kart

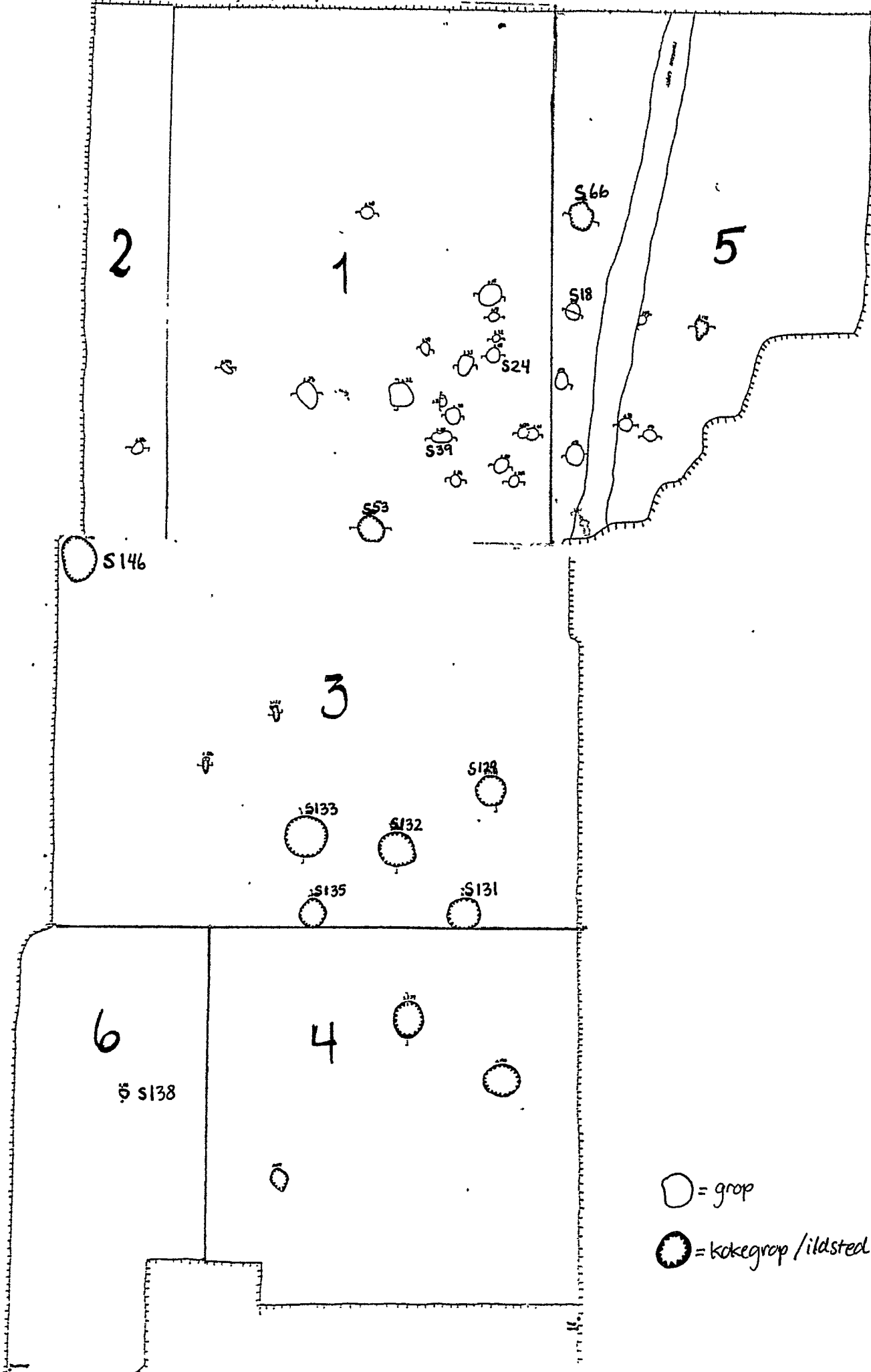
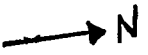
1. Oversiktskart 1:5000

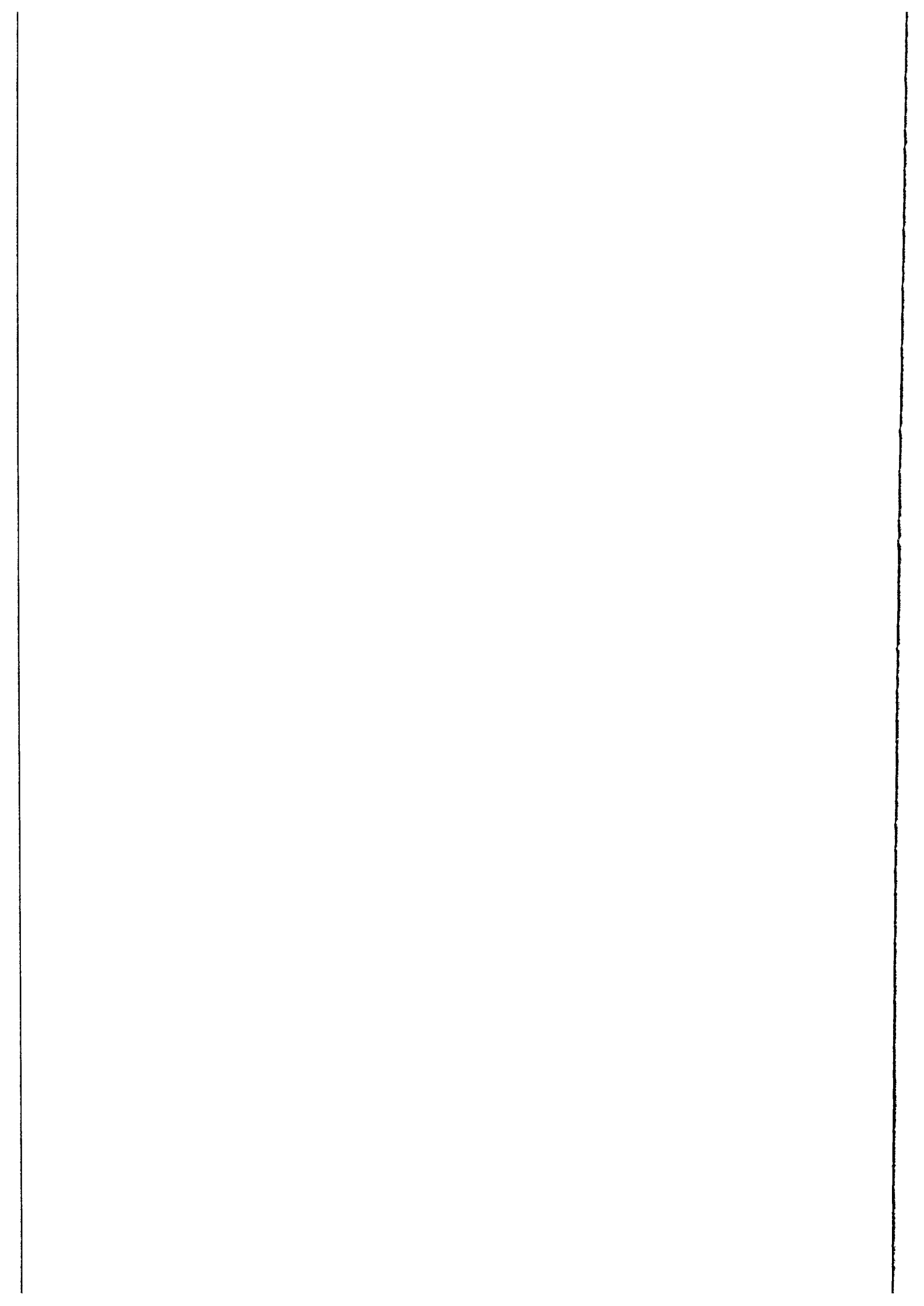
TEGNING 7 Plan, hele feltet

2 m

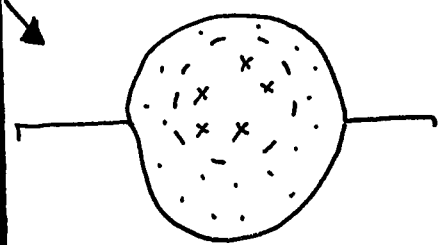
○ = grop

⊗ = kokegrop / ildsted

MOEN 40/1, 530
 SØR-ODAL, HEDMARK
 ILL: C. MØLSOM
 29/8-04
 1:20

MÅL I PLAN: ca. 56 cm
 MÅL I PROFIL: ca. 20 cm

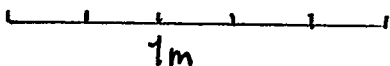
Beskrivelse:

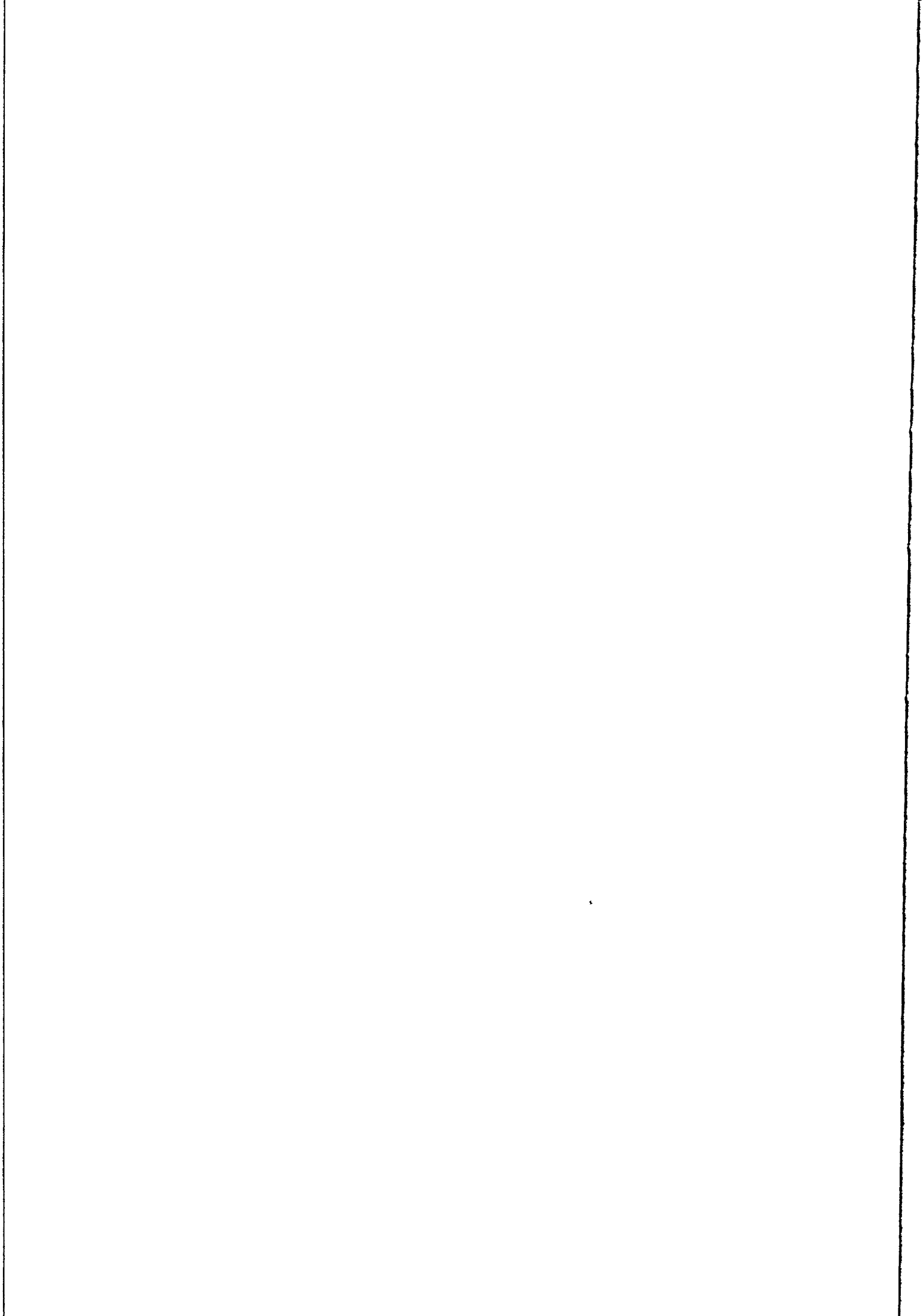
Plan - strukturen tydelig avgrenset fra undergrun i plan. Øentral i overflaten syntes et mørkere og mer organisk felt med kullspetter. Massen rundt var fuktig oransje sand.

Profil - 530 var klart avgrenset i profil. Øverst brun noe "fetere" sand med kullspetter. Deretter fulgte en linse med gulaktig sand, og så hvit sand m/ enkelte kullspetter. Nederst grøbrunt lag som var noe vanskelig å skille fra undergrun.

☐ = sand

☒ = sand m/kullspetter

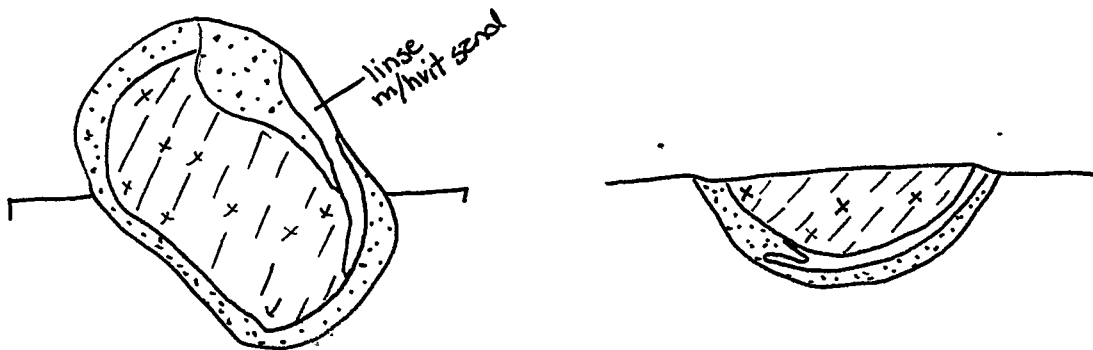

MOEN 40/1, 533
SØR-ODAL, HEDMARK
ILL: M.W. SOLEM
5/10-04
1:20

TEGNING 9

MÅL I PLAN: ca 66x44 cm
MÅL I PROFIL: ca 30 cm

Beskrivelse:

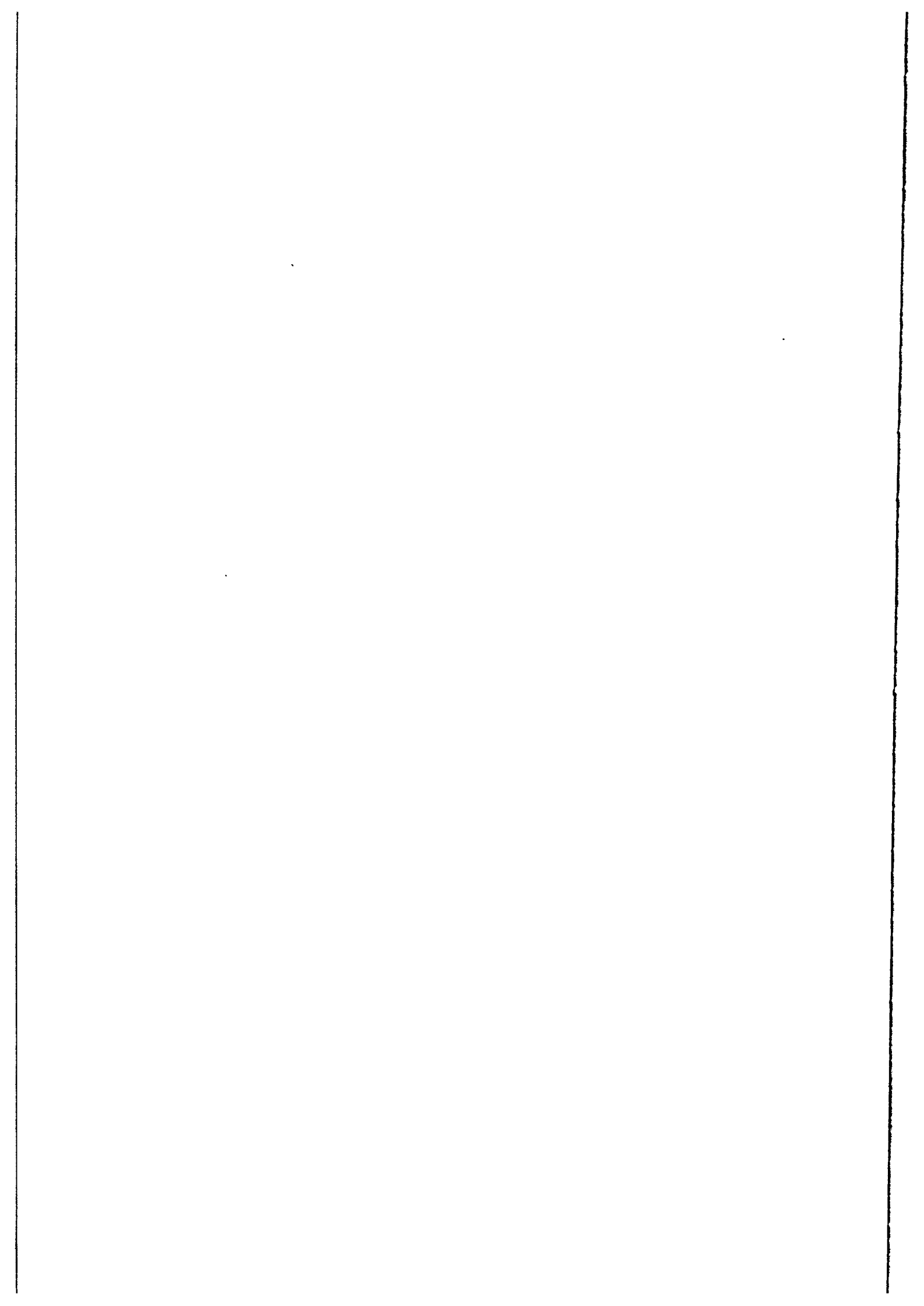
Plan - avgrensning relativt tydelig i plan, nærmest rektangulær form. I ytterkant 4-5 cm bredt lag med oransje, fuktig sand. Sentralt brun sandjord med organisk preg, og i det kullspetter jevnt fordelt. I nord også iblandet hvit sand.

Profil - strukturen tydelig i profil med buede sider og buet bun. Sentralt i profil brun, fet sandjord m/kullspetter. i nord lag med hvit sand. Ytterkant oransje, fuktig sand.

☒ = brun sandjord m/kullspetter

□ = hvit sand

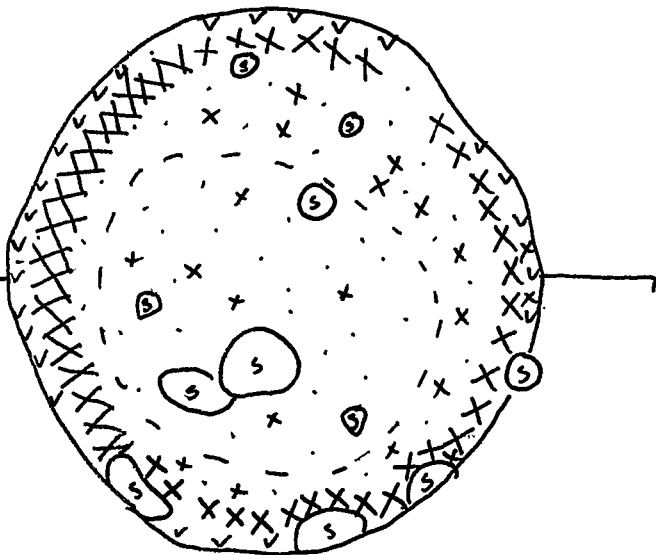
☑ = oransje sand

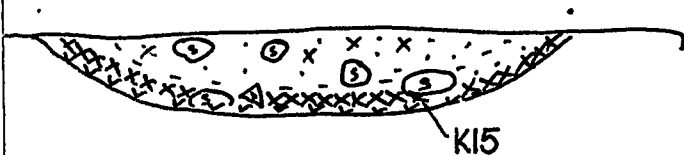
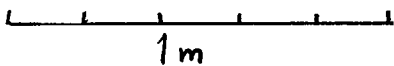
MOEN 49/1, 5133
SØR-ODAL, HEDMARK
ILL: C. MELSON
4/10-04
1:20

TEGNING 10

MÅL i PLAN: ca 140 cm
MÅL i PROFIL: ca. 25 cm

Beskrivelse: strukturen skiller seg tydelig fra undergrun. I ytterkant tykt kullag og rødbrunt sand. Sentralt bærer strukturen preg av å være overpløyd. Noe skjorbrunt stein i overflaten.

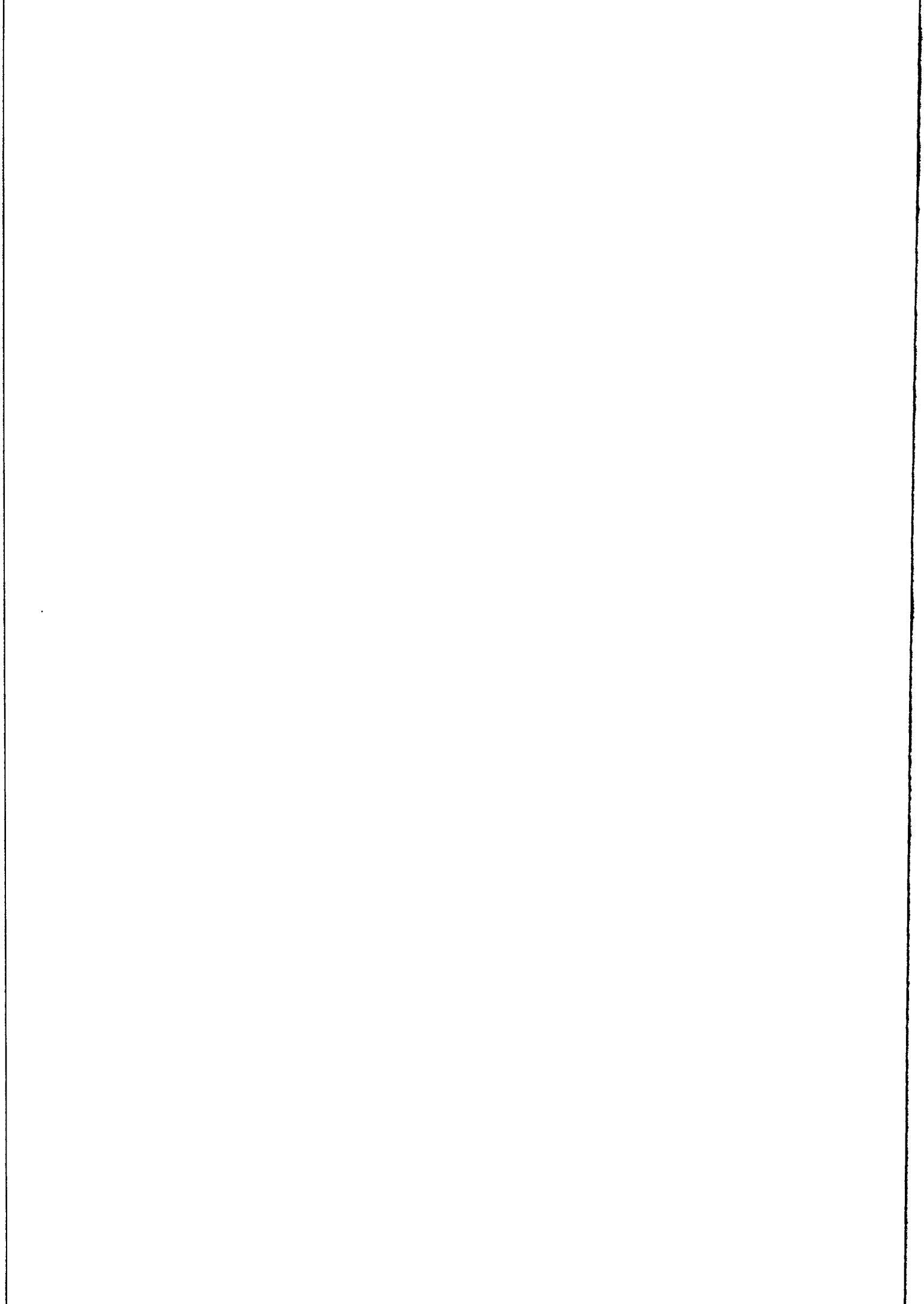
Beskrivelse: I profil avgrenses strukturen tydelig mot undergrunnen. I ytterkant kompakt kullag og rødbrunt sand. Noe stein i bunnen. Stiplet område markerer omrøta masser m/kull, pløyejord og sand. Enkelte av steinene som ble fjernet under snitting var relativt store (\varnothing 10-15 cm).

Mengde stein = 24 Htr.

 = sand m/kullbiter

 = steiner, varmepåvirket

 = kullag

Høeg - Pollen, 876 842 262,
Helge Irgens Høeg,
Gloppeåsen 10,
3261 LARVIK

Skaiti, 9/3-05.

Til Inger Marie Berg-Hansen.

Analyse av 16 kullprøve fra Sander - Skarnes, området Mangåa - Moen. Moen, 49/1, Sør-Odal kommune, Hedmark.

K1, C 53749/3, S25, grop.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

K2, C 53749/4, rot.

Det ble bestemt 30 biter. Alle var Pinus (furu).

K3, C 53749/5, S39, grop.

Det ble bestemt 15 biter. Av disse var 1 Betula (bjerk), 1 Pinus (furu) og 13 Quercus (eik).

K4, C 53749/6, S24, grop.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

K5, C 53749/7, S22, grop.

Det ble bestemt 11 biter. Alle var Pinus (furu).

K7, C 53749/9, S49, grop.

Det ble bestemt 6 biter. Alle var Pinus (furu).

K10, C 53749/12, S53, kokegrop.

Det ble bestemt 30 biter. Alle var Pinus (furu).

K11, C 53749/13, S131, kokegrop.

Det ble bestemt 30 biter. Alle var Pinus (furu).

K12, C 53749/14, S134, kokegrop.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 14 Betula (bjerk) og 16 Pinus (furu).

K13, C 53749/15, S132, kokegrop.

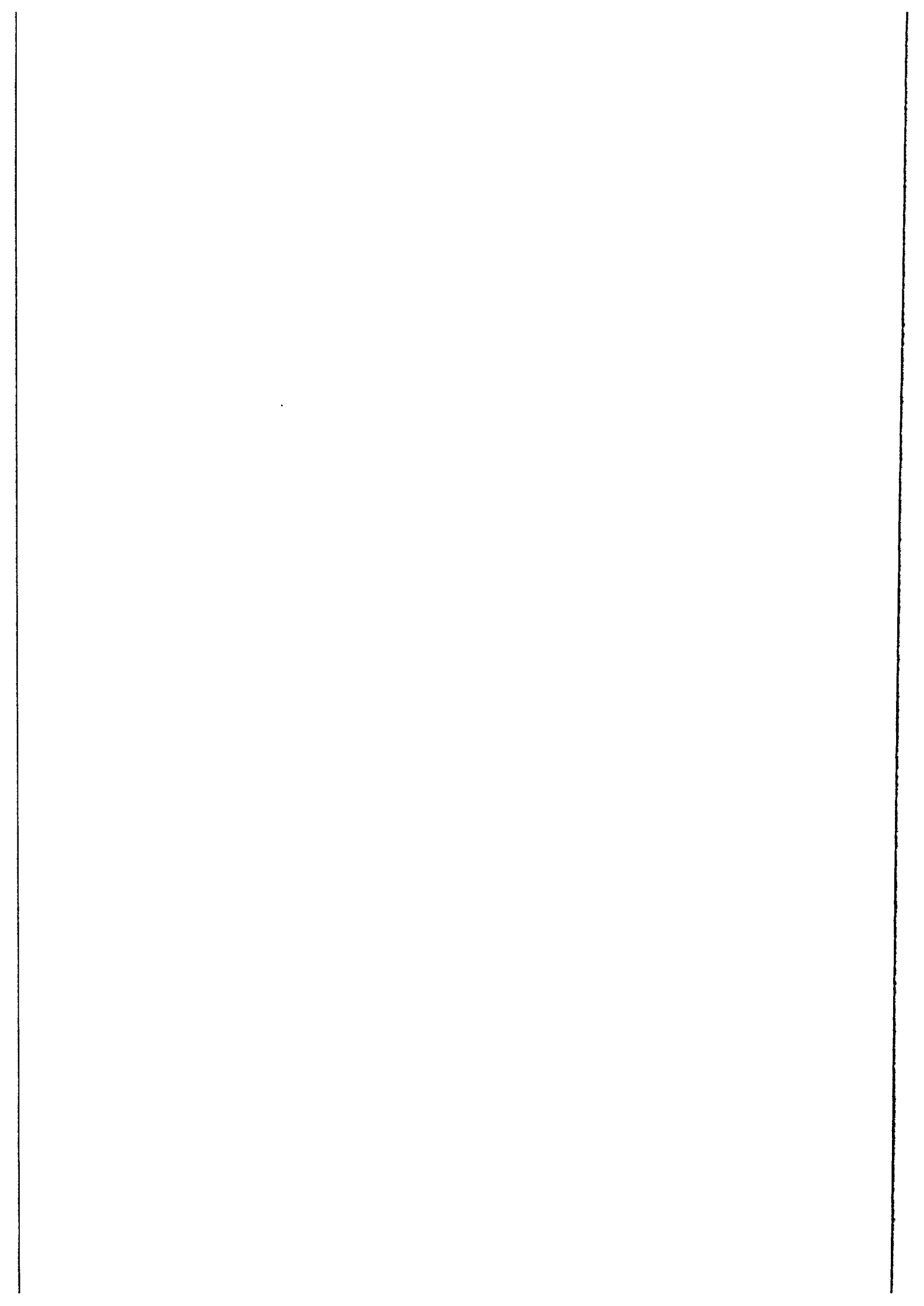
Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 19 Betula (bjerk), 9 Salix/Populus (selje, vier/osp), 1 Prunus/Sorbus (hegg/rogn), 2 Corylus (hassel), 3 Quercus (eik) og 6 Pinus (furu).

K14, C 53749/16, S135, kokegrop.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 3 Betula (bjerk) og 37 Picea (gran).

K15, C 53749/17, S133, kokegrop.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerk) og 2 Pinus (furu).

K16, C 53749/18, S129, kokegrop.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 17 Betula (bjerk), 10 Salix/Populus (selje, vier/osp) og 13 Pinus (furu).

K17, C 53749/19, S138, kokegrop.

Det ble bestemt 2 biter. Begge var Pinus (furu).

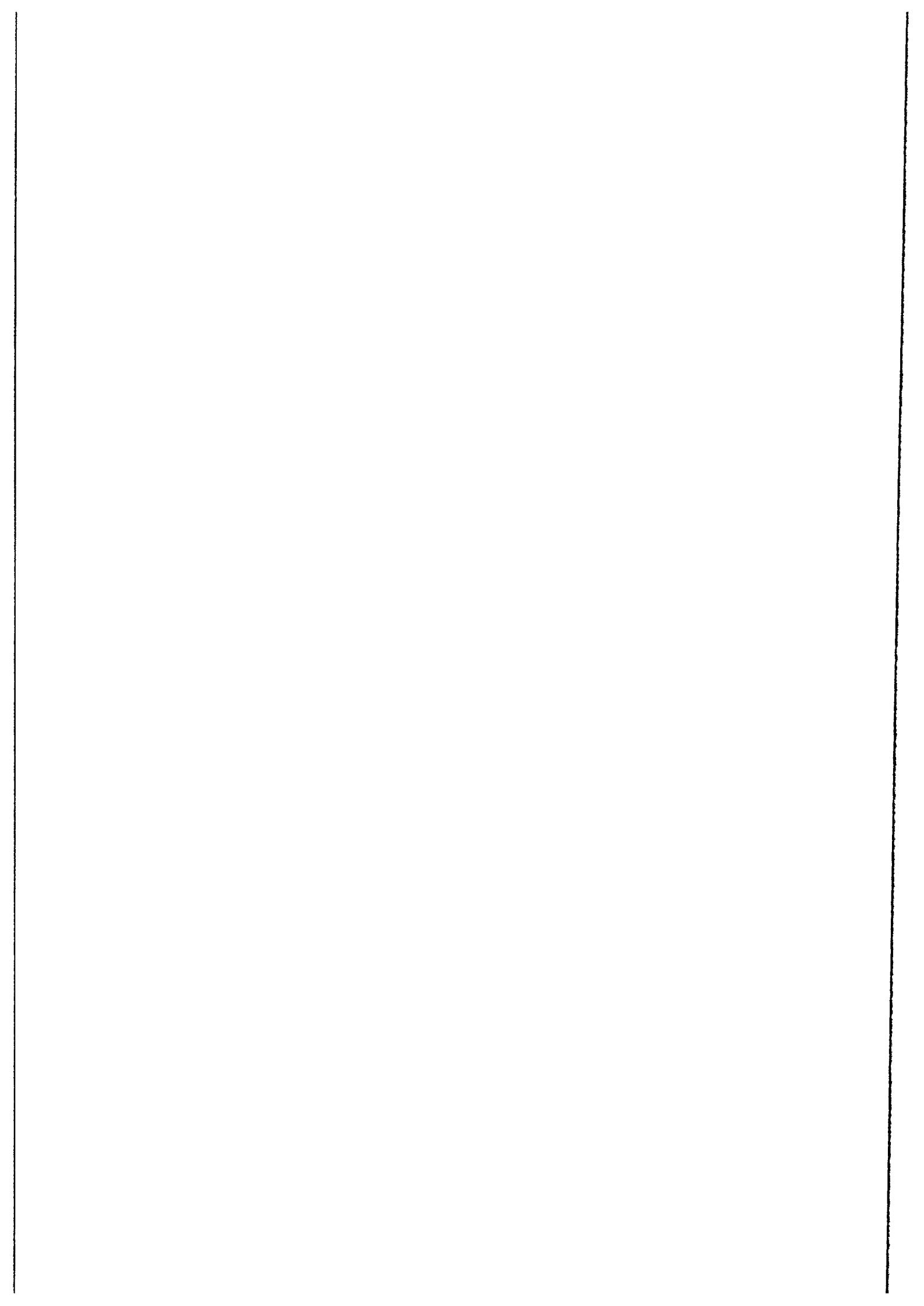
K18, C 53749/20, S146, kokegrop.

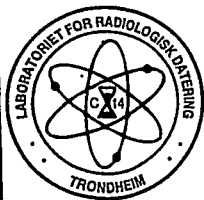
Det ble bestemt 8 biter. Av disse var 6 Populus (osp) og 2 Pinus (furu).

K19, C 53749/21, S66 ildsted.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 2 Betula (bjerk) og 38 Pinus (furu).

Høy Ivar Høy

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

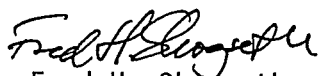
Oppdragsgiver: Berg-Hansen, Inger M.
KHM/Fornminneseksjonen
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-3899

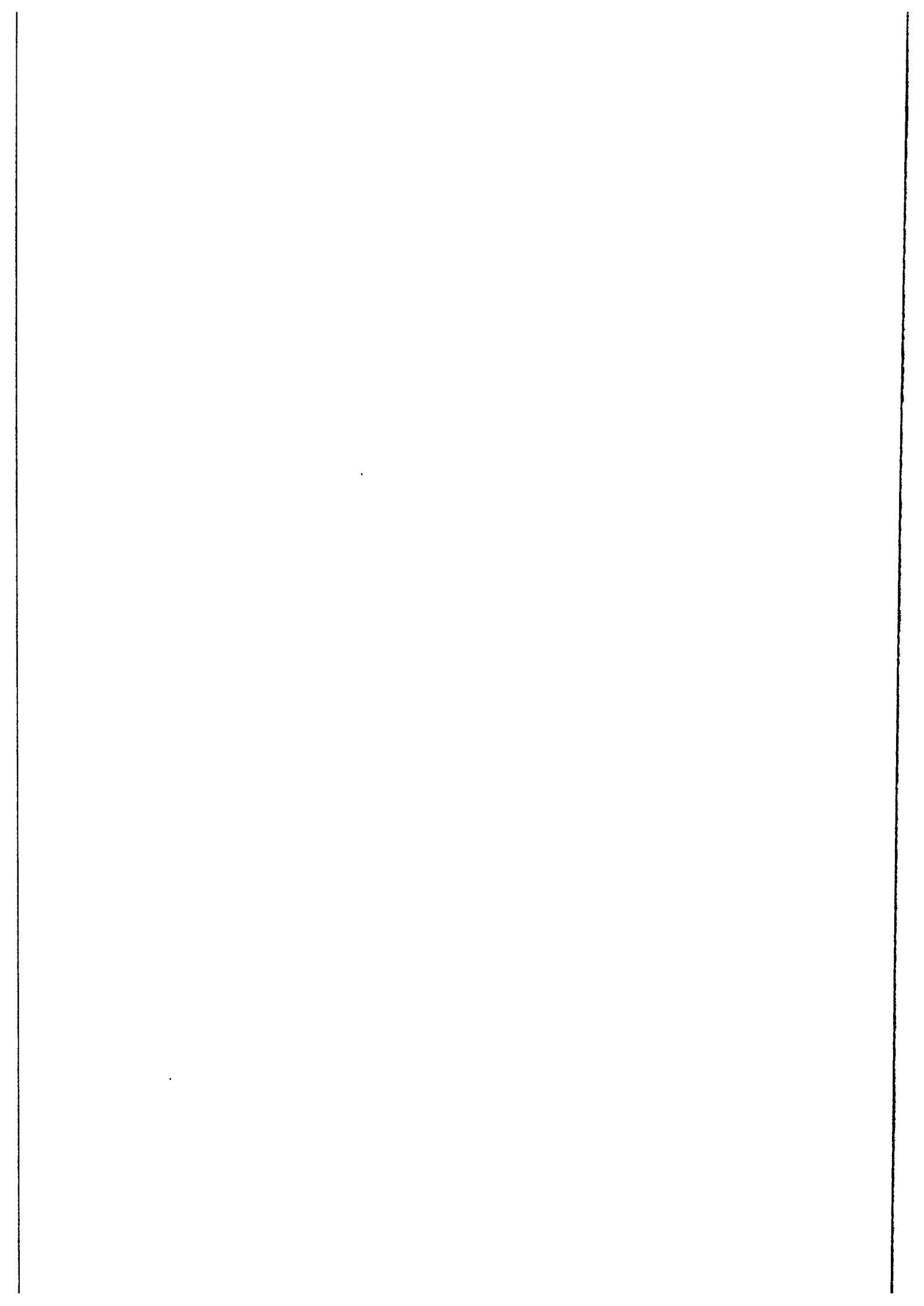
Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-18064	K4, C53749/6, Moen Sør-Odal, Hedmark	Treull Furu	1.9 g	6100 ± 100	BC5205-4860	-26.1*
T-18065	K11, C53749/13, Moen Sør-Odal, Hedmark	Treull Furu	6.0 g	1745 ± 65	AD235-400	-26.1*
T-18066	K15, C53749/17, Moen Sør-Odal, Hedmark	Treull Bjørk	3.6 g	1540 ± 75	AD430-620	-26.1*
T-18067	K19, C53749/21, Moen Sør-Odal, Hedmark	Treull Furu	2.1 g	1190 ± 75	AD775-965	-26.1*

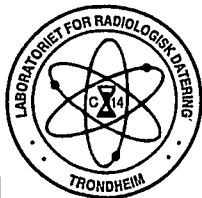
Dato: 17 MAR 2006

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Berg-Hansen, Inger M.
KHM/Fornminneseksjonen
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-3899

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TUa-5651	K2, C53749/4, Moen Sør-Odal, Hedmark	Trekull Furu		2250 ± 30	BC375-205	-26.1*
TUa-5652	K3, C53749/5, Moen Sør-Odal, Hedmark	Trekull Bjørk		2375 ± 30	BC410-395	-26.1*
TUa-5653	K13, C53749/15, Moen Sør-Odal, Hedmark	Trekull Div. løvtre		1615 ± 30	AD415-530	-26.1*
TUa-5654	K14, C53749/16, Moen Sør-Odal, Hedmark	Trekull Gran		1630 ± 45	AD405-530	-26.1*
TUa-5655	K18, C53749/20, Moen Sør-Odal, Hedmark	Trekull Osp		1805 ± 50	AD145-320	-26.1*

Dato: 17 MAR 2006

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Pål Johan Svanem
Pål Johan Svanem

Steinar Gulliksen
Steinar Gulliksen

